

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

Створення світа.

LITHOGRAPHED IN CANADA

НАУКА I.

БОГ.

Світ, та все, що на світі — сонце, місяць і зорі (звізди), земля і води, звірі і птахи, дерева, трави і квіти, та люди, — усе це створив Бог. Він — Творець світу. Він усе створив самим Словом Своїм, бо Він Всемогутній. Як Він сказав, так і сталося.

Бог є Дух. Він тіла не має, отже ми Його не бачимо. Але хоч ми Його не бачимо, то знаємо, що Він є, бо скрізь бачимо Його діла.

Бог є тільки Один. Він усе був, є і все буде, — Він Вічний. Нема такого місця, де Бога не було б, і ми не можемо сховатися від Нього, — Він Всюдисущий. Він знає про все, що ми говоримо, що робимо і що думаємо, бо Він — Всезнайчий.

Створивши світ, Бог не позоставив його самого, Він опікується ним, тому Він — Опікун світу. Бог хоче, щоб усі люди любили правду та робили добро.

Контрольні питання:

1. Хто створив світ та все, що панує у світі?
2. Чому Бога не бачимо?
3. Як ми знаємо, що Бог є?
4. Вияспіліть якості Бога: Творець, Дух, Всемогутній, Один, Вічний, Всюдисущий, Всезнаючий, Опікун світу.

СОТВОРЕННЯ СВІТУ.

Напочатку Бог сотворив Небо й землю. Але земля була пуста й порожня та оповита темрявою. І сказав Бог: Нехай буде світло! І стало ясно. Це був перший день.

Потім Бог сотворив небесний звід, і показалося гарне синє небо. Це був другий день.

У третій день Бог відділив воду від землі та сказав, щоб на землі росли трави, квіти й дерева. І так сталося за словом Божим.

Четвертого дня небо прикрасилося світлинами небесними: сонцем, місяцем і зорями. Сонце, щоб світити днем, а місяць — світити вночі.

Потім Бог сотворив риби в водах і птахи, що в повітрі літають. Це був п'ятий день.

Шостого дня Він сотворив земні звірята. А вкінці Бог сотворив чоловіка, Адама. Він сотворив чоловіка на Свій Образ і Подобу, і сказав, щоб він панував над всіма сотворіннями.

Усе, що Бог сотворив, було добре. А сьомий день Бог благословив і назвав його Святым днем чи Святом. Тому той день ми тепер святкуємо. Цей день тепер називаємо неділею. Ми присвячуємо його Богові, та ходимо до церкви на молитву.

З Святоого Писання: „На початку Бог сотворив Небо й землю”. 1 Мойсія 1. 1.

Контрольні питання:

1. Що сотворив Бог напочатку?
2. В якім стані була тоді земля?
3. Коли сотворив Бог чоловіка?
4. Що було сьомого дня?
5. Скажіть, що сотворив Бог кожного дня?
6. Скільки днів Бог творив світ?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Один   *тіла*   *місця*   *буде*   *Дух*

1. Бог є .....
2. Ми Бога не бачимо, бо Він ..... не має .....
3. Бог є тільки .....
4. Бог все був, є і все .....
5. Нема такого ....., де Бога нема.

II.

Напишіть належне число дня, коли Бог:

Відділив воду від землі	..... день
Назвав його Святым днем	..... день
Створив небесний звід	..... день
Створив риби в водах і птахи, що в повітрі літають	..... день
Створив світло	..... день
Небо прикрасилося світилами небесними	..... день
Створив земні звірята та чоловіка	..... день

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвяченішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

Кляса I.

Наука 2.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

© Standard Pub. Co

Невидимий світ — Ангели.

НАУКА 2.

НЕВИДИМИЙ СВІТ — АНГЕЛИ.

Усе те, що бачимо, або можемо бачити — це світ видимий. Крім видимого світу є ще світ невидимий, якого ми не можемо бачити, та який Бог створив перше, як світ видимий. Невидимим світом називаємо Ангелів.

Ангели — це невидимі духи, що мають розум і свободну волю. Вони тіла не мають, і тому ми їх не бачимо.

Бог створив Ангелів для того, щоб вони Йому служили, виконували волю Його та Його прославляли. Ангели служать Богові найбільше тим, що помагають людям жити чеснотно, — згідно з Його волею. Ангели люблять людей і охороняють їх від злого.

Кожний з нас має свого Ангела, бо кожному з нас Бог дав Ангела Хоронителя, щоб він вів нас до доброго та охороняв від злого.

Спочатку всі Ангели були в Небі, бо вони були добрими, і Бог обдарував їх Своєю ласкою. Але деякі з них повстали проти Бога, бо самі хотіли бути богами. Тому в Небі відбулася велика боротьба між добрими і злими Ангелами. Добрі Ангели, під

проводом Архангела Михаїла, перемогли злих. За їх гордість Бог покарав злих Ангелів, і скинув їх з Неба. Ми їх називаємо дияволами, або злими духами, спокусниками. Вони є вороги людей, та все стараються нахилити їх до злого, — спокусити їх.

Бог нагородив добрих Ангелів вічним небесним блаженством (щастием).

На 21-го листопада кожного року ми маємо свято на пам'ять Архангела Михаїла, який був провідником усіх добрих Ангелів.

З Святого Писання: „Хваліть Бога всі Ангели Його”. Псалом 148. 2.

Контрольні питання:

1. Які світи сотворив Бог?	5. Чи всі Ангели осталися добрими?
2. Як вони називаються?	6. Як Бог покарав злих Ангелів?
3. Хто є Ангели?	7. Хто такий Архангел Михаїл?
4. Чим Бог їх обдарував?	8. Хто такий Ангел Хоронитель?

I.

Заповніть речення оцими словами:

прославляли   *духи*   *Хоронителя*   *слушали*
тіла   *служили*

1. Ангели — невидимі .....
2. Ангелів ми не бачимо, бо вони не мають .....
3. Бог створив Ангелів для того, щоб вони Йому ....., Його ....., та Його .....
4. Кожному й кожній з нас Бог дав Ангела .....

II.

**Покладіть хрестика коло імен тих дітей, яких
Бог любить за їхні діла:**

1. .... Марійка слухає своїх родичів кожного разу.
2. .... Петрусь нецирий для свого братчика.
3. .... Михась приходить пізно до церкви в неділю.
4. .... Ганя не говорить правди.
5. .... Івась не гарно грається з іншими хлопцями.
6. .... Марко робить те, що учителька йому скаже.
7. .... Катруся взяла те, що не належить до неї.
8. .... Микола не хоче говорити по-українському.
9. .... Василь розмовляє з Михасем у церкві під час Богослуження.

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

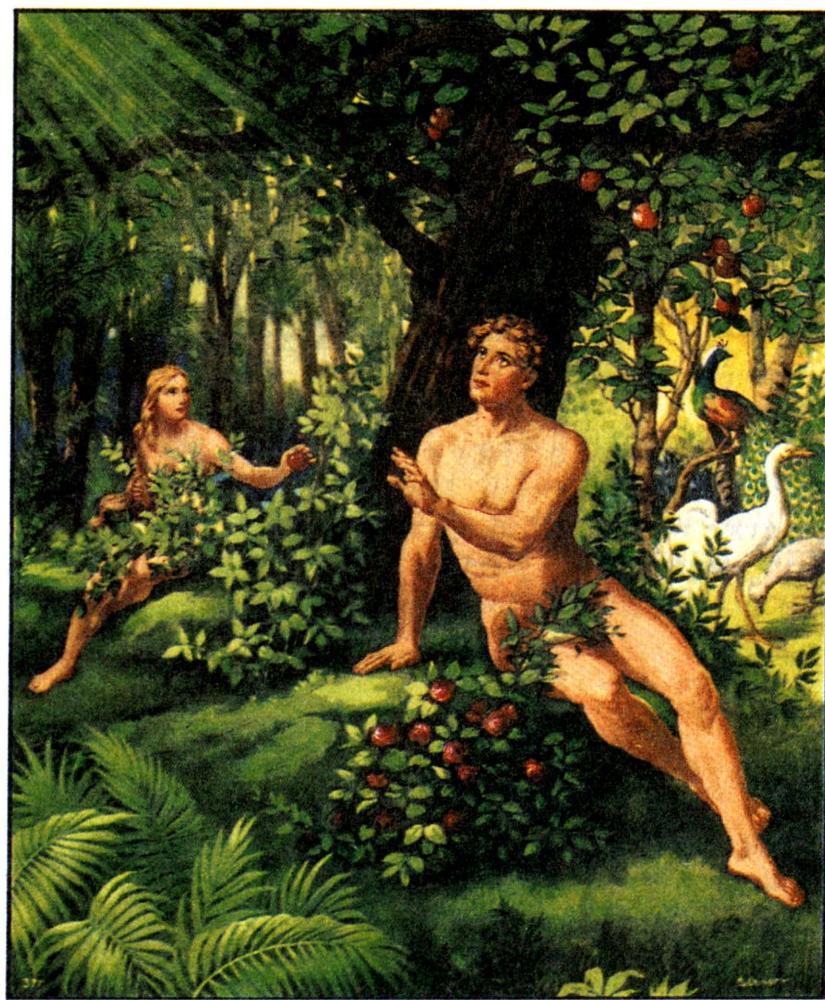
Замовлення посилайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

Кляса І.

Наука 3.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

Перші люди.

LITHOGRAPHED IN CANADA

НАУКА З.

ЛЮДИ.

Люди — це найвищі соторіння Божі на землі. Бог соторив людей по тому, як були вже соторені Небо й земля. Бог соторив людей з тіла й душі. Тіло соторив Бог із землі, і вдихнув в нього душу безсмертну.

Бог соторив людей із своєї великої любови і доброти, і призначив їх до вічного блаженства (щастя). Він хоче, щоб ми заслужили собі на вічне блаженство (щастя) на Небі.

Бог вічно опікується нами, бо ми Його діти, а Він наш Отець. Його любов до нас постійна й дуже велика. Щоб заслужити собі вічне блаженство (щастя), ми мусимо любити Бога, цебто знанти й виконувати Його волю та служити Йому.

Контрольні питання:

1. Хто є люди?
2. Як Бог соторив людей?
3. Із чого соторив Бог тіло, а з чого душу?
4. Для чого Бог соторив людей?
5. Чи Бог забуває про світ? Що взначить — Бог Опікун світу?
6. Які паші обов'язки супроти Бога?

ПЕРШІ ЛЮДИ.

Ім'я першого чоловіка було Адám. Бог поселив його в Раю, цебто в дуже гарнім саді. Там росли гарні дерева, овочі, ягоди та квіти. Деякі росли на красу, інші на поживу. По середині Раю росло Дерево життя й пізнання добра й зла. Із цього Дерева Бог заборонив першим людям їсти овочі. Через Рай пливла річка, яка ділилась на чотири стороні і давала воду для Раю. Адám управляв садом, і був щасливий.

Побачив Бог, що не добре чоловікові бути самому, тому створив йому помічницею жінку, і Адám назвав її Євою. Єву Бог створив із ребра Адáмового.

Адám і Єва були щасливими в Раю і мали все, чого їх серце хотіло. Бог любив їх, а вони любили Бога. Він їх все відвідував, і був вдоволений із того всього, що створив.

З Святого Писання: „Бог є любов”. 1 Івана 4. 8.

Контрольні питання:

1. Як називалися перші люди?
2. З чого створив Бог Єву?
3. Де живли перші люди?
4. Які дерева росли серед Раю?
5. Яку заповідь дав Бог Адамові?
6. Ікими були перші люди в Раю?

I

Заповніть речення оцими словами:

вдихнув опікується землі *найвищі тіла* *душі*

1. Люди --- це ..... сотворіння Божі на землі.
  2. Людина складається з ..... і .....
  3. Бог створив тіло з ....., і ..... в
нього душу безсмертну.
  4. Тому, що ми Його діти, Бог все ..... нами,
як наш Отець.

III.

Напишіть відповідь на ці питання:

1. Хто створив світ і все, що на світі? .....
  2. Котрий світ створив Бог перше? .....
  3. Як називалися перші люди? .....
  4. Де перебувають Ангели? .....
  5. Де жили перші люди? .....
  6. Які дерева росли в Раю? .....

**Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іаріона.**

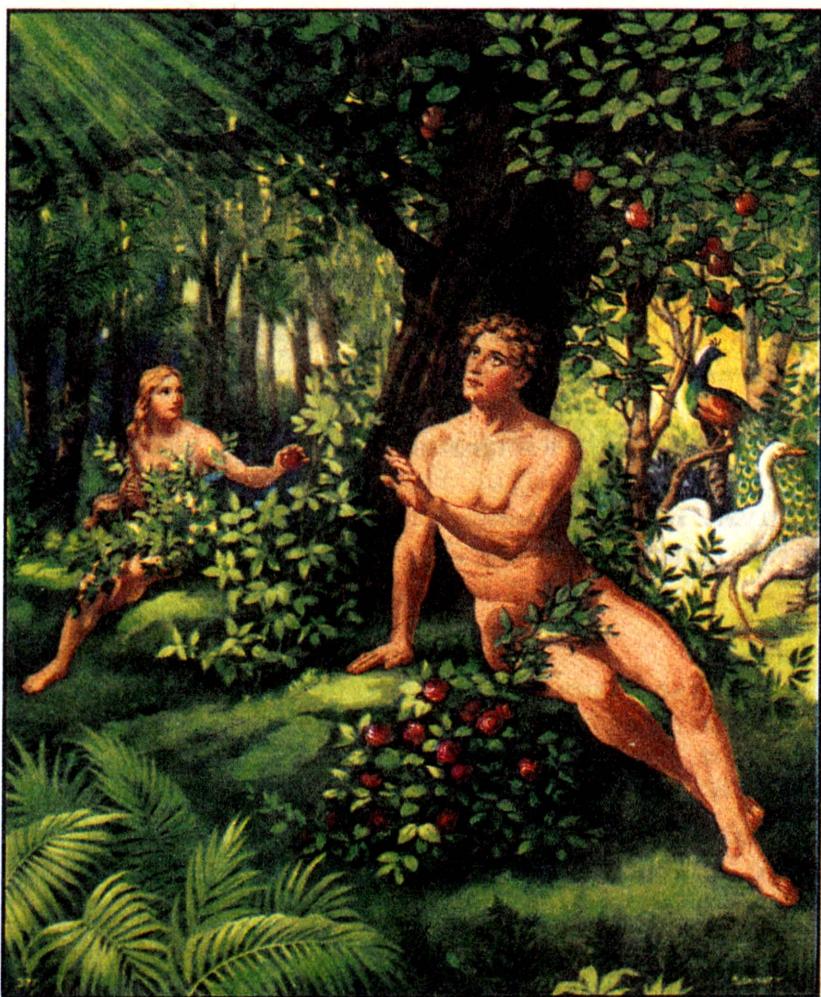
Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

Кляса I.

Наука 4.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Гріх перших людей.

НАУКА 4.

ЖИТТЯ ПЕРШИХ ЛЮДЕЙ У РАЮ.

Адám і Єва жили щасливо в Раю. Їм було добре, і вони не терпіли болів, ані інших невигод. Вони були створені безсмертними, цебто не мали вмирати. А понад усе, — Бог обдарував їх освящаючою Благодáттю (ласкою) Своєю.

Усе це Бог призначив був для всіх людей, які мали походити від Адáма й Єви. Але щоб задержати це щастя для себе і для своїх потомків, Адáм і Єва мали додержати Божу волю, Божу заповідь. А саме, — вони не мали їсти овочів із забороненого Дерева, що росло по серéдині Раю, і яке називалося Дерево життя та пізнання добра й зла.

Контрольні питання:

1. Як жили перші люди в Раю?
2. На кого мало перейти щасливе життя Адáма й Єви?
3. Іку заповідь дал Бог першим людям?

ГРИХ ПЕРШИХ ЛЮДЕЙ.

Диявол завидував щастю перших людей, бо він сам утратив своє щастя. Через те він рішив пошкодити їм. Він знов, що Адáмові й Єві було заборонено їсти овочі з Дерева пізнання добра й зла.

Коли Єва одного разу була коло забороненого Дерева, диявол прибрав вигляд змія, і намовив її їсти овоч із забороненого Дерева. Сказав він до неї, що як вона й Адáм будуть їсти той овоч, то не помруть, але відкриються їм очі, і вони самі будуть як боги пізнавати добро й зло.

Єва послухала спокусителя, і зірвала овоч. Сама іла, та дала їсти Адамові. Так перші люди допустилися першого гріха на світі, цебто зламали Богу волю. Цей гріх називається „Первородним гріхом”.

Їм очі відкрилися, але не так, як вони сподівалися. Вони тепер побачили, що вони нагі, і свою наготу прикрили листям. Коли ж почули голос Божий, який кликав до них, вони поховалися між деревами Раю, бо соромилися.

З Святого Писання: „Послухай голосу Мого”.
1 Мойсія 27. 8.

Контрольні питання:

1. Чому диявол постановив пошкодити людям?	явала?
2. Чи диявол говорив Єві правду?	Як називається гріх перших людей?
3. Чи послухала Єва намову диявола?	Чому цей гріх великий?

I.

Заповніть речення оцими словами:

зірвала   *сподівалися*   *голос*   *щастю*

1. Диявол завидував ..... перших людей, бо втратив своє.
2. Єва послухала спокусителя і ..... і зірвала овоч.
3. Адамові й Єві очі відкрилися, але не так, як вони ..... .
4. Коли Адам та Єва почули ..... Божий, то поховалися між деревами в Раю.

II.

Що маю робити?

(Покладіть хрестика там, де треба).

1. Мама мусить іти з дому до міста, і доручає мені бути в хаті з маленьким братчиком. Я можу:
- Плакати й кричати до мами, що не можу лишитися в хаті.
....
Бути сердитим на братчика, і довести його до сліз, через що мама буде змушена лишитися вдома.
....
Послухати мами й гарно забавляти братчика, поки вона вернеться додому.
....
2. До нашого дому мають прийти гості. Мої забавки порозкидані по цілій хаті. Я можу:
- Вийти з хати і гратися з дітьми, а мама нехай сама позбирає забавки.
....
Гарненько позбирати їх і поскладати в належне місце.
....
Сваритися з мамою, і аж тоді позбирати забавки.
....
3. Моя маленька сестричка просить повезти її на моєму візочку. Я можу:
- Сказати їй, що не маю часу, бо сам хочу гратися.
....
Взяти її на візочек і повозити її.
....
Втікати від неї, щоб вона мені не докучала.
....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыльайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Вигнання Адама й Єви з Раю.

НАУКА 5.

КАРА ЗА ГРІХ І ОБІТНИЦЯ СПАСИТЕЛЯ.

Як Адám і Єва поховалися між деревами, Бог покликав їх, кажучи: Адáме, де ти є? Адám озвався. Тоді спитав Він їх, чому вони поховалися? Адám признався до гріха, і розказав, як Єва дала йому овоч з забороненого Дерева, і він їв. Спитав тоді Бог Єву, щó вона вчинила? Вона відказала, що змій намовив її, і вона з'їла заборонений овоч.

Отже за те, що Адám і Єва не послухали Бога та зламали волю Його, Бог наложив на них кару.

До змія Бог сказав: „За те, що ти вдіяв, проклятий будеш над усі звірята на землі. Я покладу ворожнечу між тобою і між жінкою, між твоїм потомством та її потомством, і воно зітре тобі голову”.

У цих словах є Обітниця, що на світ прийде Спаситель, Ісус Христос, Син Пречистої Діви Марії, і переможе диявола.

До Єви сказав Бог: „Ти в муках родитимеш діти, і муж буде панувати над тобою”.

Вкінці сказав Бог до Адáма: „Тому, що ти послухав намови своєї жони, і їв з забороненого Дерева, то проклята буде земля задля тебе. Терня й будяче вона буде родити тобі. У поті чола ти будеш їсти хліб свій, аж поки не вернешся в землю, з якої ти взятий”.

По цьому Бог вигнав Адáма й Єву з Раю, і поставив у брамі Ангела херувима, щоб охороняв вхід до Раю.

З Святого Писання: „У поті чола будеш їсти хліб свій”. 1 Мойсея 3. 18.

Контрольні питання:

1. Чому Адáм і Єва поховалися від Бога?
2. На кого Адáм склав вину?
3. На кого склали вину Єва?
4. Що зробив Бог з Адáмом і Євою за їх гріх?
5. Яка є Обіцянка людям у словах до змії?

УПАДОК ЧОЛОВІКА.

За те, що перші люди послухали диявола, а не Бога, вони втратили Божу освящаючу Благодáть (ласку) і своє щасливе життя в Раю.

Вийшовши з Раю, вони мусіли тяжко працювати, слабувати, та вкінці вмирати.

Той гріх, який вчинили Адам і Єва, перейшов від них на всіх людей. Отже тепер усі люди мусять зносити ту саму кару, яку зносили Адам і Єва.

Бог справедливо покарав їх, але змилосердився над ними та їх потомками, і обіцяв післати Спасителя, який викупить їх від гріха та приверне людям можливість заслужити собі життя вічне.

Контрольні питання:

1. Що втратили люди, вийшовши з Раю?
2. На кого перейшов гріх перших людей?
3. Чи Бог покарав Адáма й Єву справедливо?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Спаситель поті Ангела Адаме вигнав

1. Бог покликав: ..... , де ти є?
2. У ..... чола будеш їсти хліб свій.
3. У своїх словах до змія Бог дав Обітницю, що на світ прийде ..... , син Пречистої Діви.
4. За те, що вони згрішили, Бог Адáма і Єву ..... з Раю, і поставив в брамі ..... херувима.

II.

Напишіть, на кого Бог наложив такі карі:

1. Муж буде панувати над тобою. ....
2. Проклята буде земля задля тебе. Терня й бодяче вона буде родити тобі. ....
3. Ти в муках родитимеш діти. ....
4. Проклятий будеш ти над усі звірята на землі.
.....
5. У поті чола ти будеш їсти хліб свій, аж поки не вернешся в землю, з якої ти взятий. ....
6. Я покладу ворожнечу між тобою і між жінкою, між твоїм потомством та її потомством, і воно зітре тобі голову.
.....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Кайн і Авель приносять жертву Богові.

НАУКА 6.

КАЇН І АВЕЛЬ.

Старші сини Адáма і Єви називалися Каїн і Авель. Каїн був рільником, а Авель пастухом. Авель був добрий і чеснотний, а Каїн ні.

Коли одного разу обидва брати приносили жертву Богові, то Авель приніс свої найкращі ягнята, а Каїн свої плоди з поля. Тому, що Авель був добрий, Бог прийняв його жертву, а що Каїн був злий, Бог не прийняв його жертви.

Каїн завважив це, бо дим з його жертівника не підносився вгору, як в Авеля, а падав униз. Він став дуже лихим на брата свого.

Іншого разу Каїн покликав Авеля в поле, де напав на нього та й убив його. Бог спитав тоді Каїна: „Де твій брат?” Каїн відповів: „Хіба ж я сторож брата свого?”

Каже Бог: „Щó ж ти учинив? Голос твого брата голосить із землі до Мене. Проклятий будеш, земля не родитиме тобі, і станеш ти волоцюгою й утікачем на землі”.

Аж тоді побачив Каїн, до якого великого гріха він допустив себе.

З Святого Писання: „Хіба ж я сторож брата свого?” 1 Мойсія 4. 9.

Контрольні питання:

1. Як називалися перші сини Адама й Єви?
2. Котрий з них був добрий?
3. Чи обидві жертви прийшли Бог?
4. Хто питав Каїна про Авеля?
5. Що сказав Господь Каїнові?

Г Р I X I.

Хто не заховує заповідей Божих і робить зло, той чинить гріх, або грішить. Таких людей називаємо грішниками.

Хто заховує заповіді Божі й робить добро, таких називаємо праведниками або людьми чеснотними.

Гріхи є двоякі: Первородний гріх і особистий гріх. Первородний гріх — це той, що походить від Адáма й Єви, наших перших родичів, який вони вчинили в Раю. Із цим гріхом народжуються всі люди.

Особистий гріх — це той, який митворимо з власної волі. Їх митворимо думкою, словом і ділом. Не всі особисті гріхи є однакової ваги. Є гріхи легкі, простимі, і є гріхи тяжкі, непростимі.

Контрольні питання:

1. Що чинить той, що не захопує заповідей Божих?
2. Як називаємо тих людей, які роблять добро?
3. Які є гріхи?
4. Які бувають особисті гріхи?

I.

Заповніть речення оцими словами:

настуром   *добрий*   *Кайн*   *Авель*   *сторож*

1. Старші сини Адáма й Єви називалися Кайн і .....
2. .... був рільником, Авель був .....
3. Тому, що Авель був ....., Бог полюбив його жертву.
4. Кайн відповів: „Хіба ж я ..... брата свого?”

II.

Напишіть належну відповідь:

Згубивши своє іщасть в Раю, і вийшовши з нього, перші люди вже мусіли:

1. .....
2. .....
3. .....

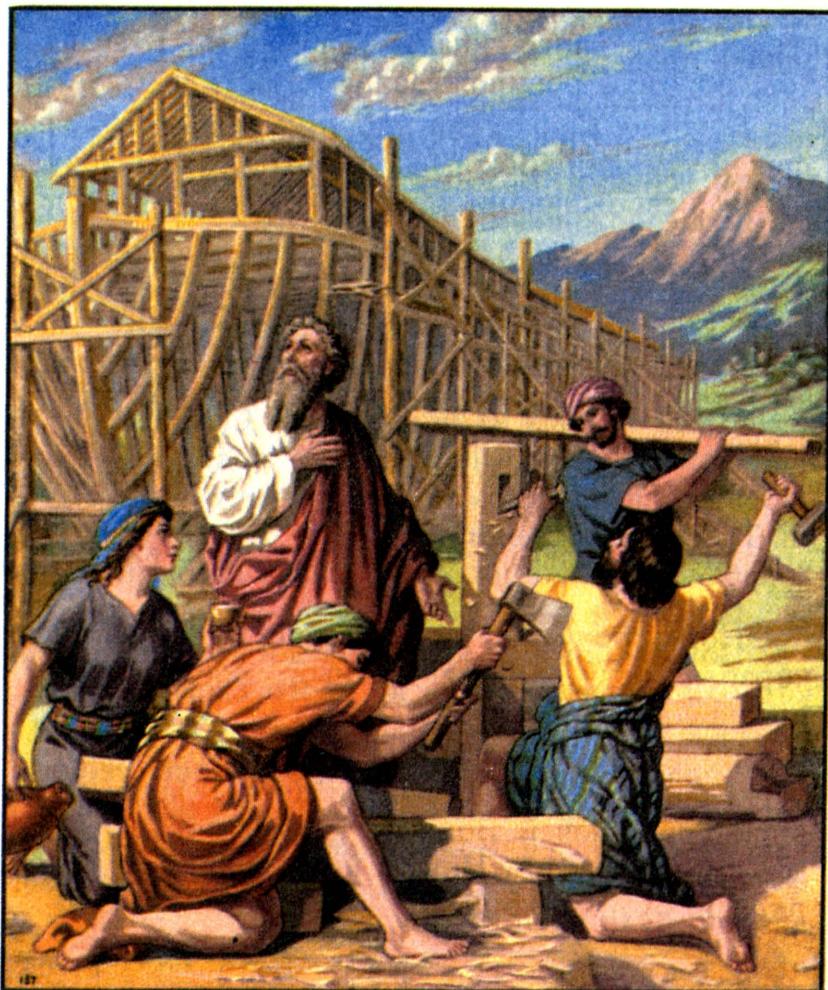

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іонаріона.

Замовлення посылайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

187

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ной будує корабель.

НАУКА 7.

ПОТОП.

На місце вбитого Авеля Бог дав Адáмові й Єві іншого праведного сина, на ім'я Сиф. — І так Адáмові потомки розмножувались на землі.

Потомки Сифа були добрими людьми, і їх називали „синами Божими”, а потомки Каїна були злими, безбожниками.

Але всі ці люди почали дружитися одні з однimi — і всі ставали злими. Тому гріхи людей на землі ставали з кожним днем усе більші.

Серед тих безбожників жив один праведний і чеснотний чоловік на ім'я Ной. Сказав Бог до нього: „Час заглади прийшов на людей, бо землю сповнено насильством від них. Я хочу їх викорінити. Тебе та твою родину Я спасу, отже збудуй собі корабля. Я зішлю потоп на землю, щоб винищити все, що є”.

Ной зробив так, як Бог звелів йому. Збудував корабля (ковчéга), узяв до нього свою родину, і по двоє з усіх звірят землі.

Коли прийшов час, Бог сказав Ноєві увійти в корабель. Зараз почав падати дощ, і падав сорок днів і сорок ночей. Води піднеслися понад землю і все потопили, крім Ноя та його родини і тих звірят, що були на кораблі.

З Святого Писання: „Ной ходив з Богом”.
1 Мойсея. 6. 9.

Контрольні питання:

1. Як називався третій Син Адама й Єви?	5. Кого врятував Бог від загади — потопу?
2. Яким чоловіком був Сиф?	6. За що Бог послав потоп на людей?
3. Як називали потомків Сифа?	

МОЛИТВА.

За те, що Бог врятував Ноя від потопу, Ной виявив свою подяку Богові, і збудував жертвінника. Так само повинні ми всі побожно підносити свої думки й серця до Господа Бога в молитвах. Молитва — це розмова нашої душі з Богом.

У молитвах ми Бога прославляємо, як нашого Створителя, дякуємо за все, що Він дає нам, та просимо про те, чого нам треба. Бог наш Отець та Опікун.

Молитися треба часто, а особливо вранці і ввечорі, перед роботою і по роботі, перед їдою і по їді. Ми повинні пам'ятати про Бога своєю молитвою при кожній нагоді.

Контрольні питання:

1. Щó то молитва?	3. Як часто треба нам молитися?
2. Чому треба нам молитися?	4. Коли особливо треба молитися?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Ной   *Сиф*   *днів*   *Божими*   *ночей*

1. На місце Авеля Бог дав Адамові й Єві іншого сина, на ім'я .....
2. Потомків Сифа звали „синами .....”.
3. Серед безбожників жив один праведний і чесний чоловік, на ім'я .....
4. В часі потопу дощ падав сорок ..... і сорок .....

II.

Напишіть, що Івась повинен робити:

1. Наука в школі закінчилася. Мама просила Івася зараз по наукі прийти додому. Та Івасеві приятелі просять його гратися з ними. Що повинен Івась робити?
.....
2. Мами нема вдома. Івась мав би вчитися грати на піяні. Його сестричка нагадує йому про лекцію, але Івась хоче йти гратися. Що повинен робити Івась?
.....
3. Учителька Недільної Школи звеліла всім дітям приходити на науку начас. Івась грався допізنا, і не хоче вставати з ліжка. Мама просить Івася вставати. Що повинен Івась робити?
.....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ной бачить веселку на хмарах.

НАУКА 8.

ЖЕРТВА НОЯ.

Аж 150 день стояли води на землі. По цім Бог післав теплі вітри на землю, і води почали спадати. Незабаром показалися гори, а в сьомий місяць корабель осів на горі Арапат у Вірменії.

Коли Ной побачив, що корабель уже осів, то дуже втішився, бо перебував у ньому рівно один рік. Щоб бути певним, що води вже спали, Ной випустив голубицю з корабля. Коли одного разу голубиця принесла оливчу галузку з листочками, то Ной зрозумів, що води дійсно спали, бо вже листя розвинулося.

Тоді Бог сказав Ноєві вийти з корабля, що він і зробив. Ной був дуже вдячний Богові за те, що Він врятував його від потопу. Він збудував жертівника й приніс Богові жертву подяки з чистих звірят. Бог сказав Ноєві, що потопу більше не буде на землі, і на доказ цього на хмарах показалася веселка (райдуга).

З Святого Писання: „Я, Господь, буду берегти тебе”. Ісаія 42. 6.

Контрольні питання:

1. Як довго стояли води на землі?
2. Як довідав Ной, що води вже спали?
3. Що зробив Ной пасажерам по виході з корабля?

ХРЕСНЕ ЗНАМЕННЯ.

Найчастіша наша молитва така: „Господи, Ісусе Христе, Сину Божий, помилуй нас!” Ця молитва звєтється Іусовою.

При кожній молитві ми конче хрестимось, цебто кладемо на себе хресне знамення. Хрестимось тільки правою рукою, а пальці складаємо по православному так: Перше треба скласти три перших (верхніх) пальці рівно: великий, вказівний і середній разом, рівноконечно витягненими, як зазначено тут на малюнкові. А два пальці долішніх: безіменний і мізинний пригортаємо до долоні.

А хрестимося так: рівно зложені три пальці правої руки кладемо перше на чоло, потім на груди, далі на праве рамено й наконець на рамено ліве. Перехрестившись, конче схиляємо голову — на знак покори перед Господом.

Контрольні питання:

1. Скажіть на пам'ять Іусову молитву.
2. Як треба складати пальці для хресного знамення?
3. Де саме кладемо зложені пальці для хресного знамення?

I.

Заповніть речення оцими словами:

потопу   *жертву*   *вдячний*   *горі*

1. Сьомого місяця корабель Ноя сів на ..... Аарат.
2. Ной був дуже ..... Богові за те, що Він врятував його від потопу.
3. Ной збудував жертвіника й приніс Богові ..... подяки з чистих звірят.
4. Сказав Бог Ноєві, що ..... не буде більше на землі, і на доказ цього показалася веселка на хмара.

II.

Покладіть хрестика (×) в належне місце:

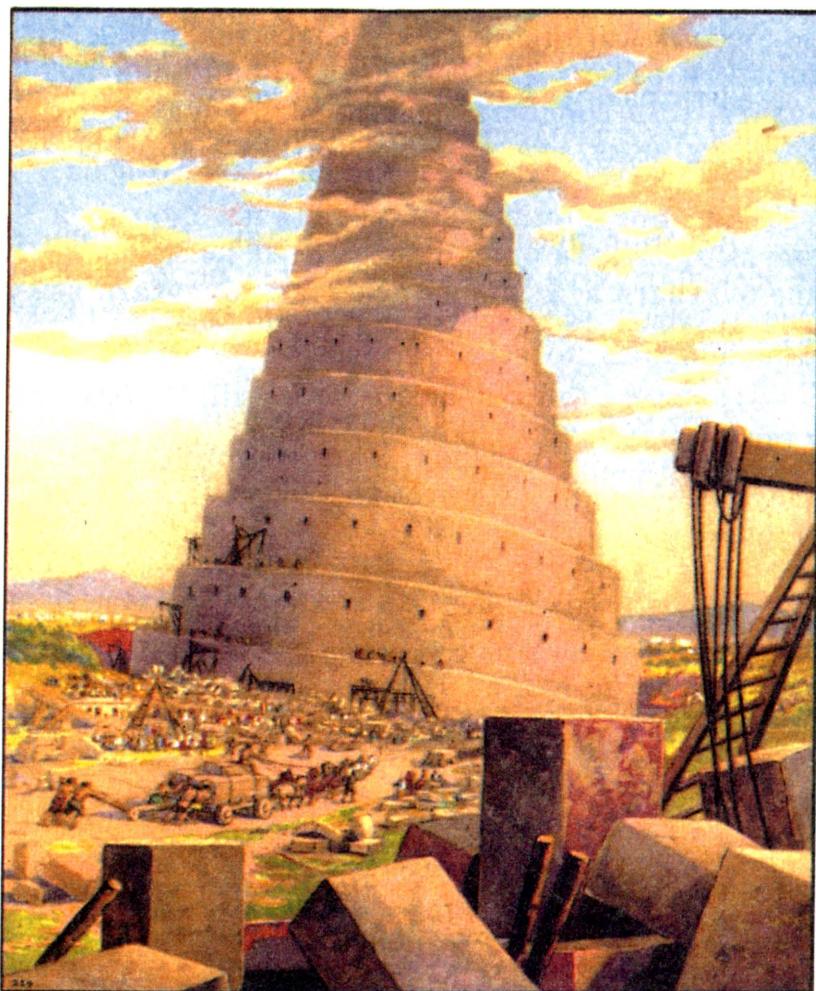
- .... 1. Молитва — це наша розмова із собою.
- .... 2. Молитва — це розмова нашої душі з Богом.
- .... 1. Молитися треба часто.
- .... 2. Молитися треба тільки деколи.
- .... 1. Ми повинні пам'ятати про Бога тільки тоді, коли буваємо в церкві.
- .... 2. Ми повинні пам'ятати про Бога завжди.
-
-

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Ізаріона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Вавилонська вежа.

НАУКА 9.

ВАВИЛОНСЬКА ВЕЖА, РОЗСЕЛЕННЯ ЛЮДЕЙ.

Ной мав трьох синів: Сима, Хама й Яфета. Незадовго іх потомки розмножилися так, що не могли жити разом. Але перед тим, поки вони розійшлися, то з гордості постановили збудувати собі місто та вежу, яка мала досягти аж до неба.

Але Бог помішав їм мови так, що вони не могли зрозуміти один одного, отже не могли дальнє будувати вежі. Люди перестали будувати вежу, і розійшлись по всіх сторонах.

Потомки Сима поселилися в Азії, і з них повстив ізраїльський народ. Потомки Хама поселилися в Африці, а потомки Яфета поселилися в Європі.

З Святого Писання: „Коли Господь не будує дому, даремно трудяться будівничі”. Ісалом 127. 1.

Контрольні питання:

1. Що хотіли збудувати потомки Ноєвих синів?
2. Чи Бог помог їм в будові? Чому не допоміг?
3. Чому перестали вони будувати вежу?
4. Як розійшлися потомки синів Ноя?

Н А Р О Д И.

На світі живе багато людей. Вони різняться між собою виглядом, мовою, звичаями. Люди, що мають спільну мову, спільну історію, спільні звичаї — називаються окремим народом або нацією.

На світі багато різних народів: українці, англійці, французи, німці, та інші. Людей на народи поділив сам Бог. Він створив одних українцями, других англійцями, і т. д. Ніхто не повинен покидати свій народ і переходити до чужих.

Мову, котру який народ має, називаємо рідною мовою. Рідною мовою для українців є тільки українська мова, для англійців — англійська, і т. д. Нашу рідну мову, як і все інше наše.рідне, що дав нам Бог, треба любити й шанувати, як найбільший скарб свій. Найбільший прогріх супроти свого народу — це забувати свою рідну мову.

З Святого Писання: „Іщоб кожен чоловік був паном у домі своїм, і говорив мовою свого народу!”

(Естер 1. 22.)

Контрольні питання:

1. Як різняться люди між собою?
2. Як називасмо людей, що подібні собі?
3. До якого народу належимо ми?
4. Яка мова нам рідна?
5. Чи можемо ми забувати свою рідну мову?

I.

Заповніть речення оцими словами:

неба Сима зрозуміти потішив вежу

1. Ной мав трьох синів: ..... Хама й Яфета.
2. Вони постановили збудувати собі місто і .....
3. Вежа мала досягати аж до .....
4. Бог ..... їм мови так, що вони не могли ..... один одного.

II.

Напишіть імена Ноєвих синів:

1. ....
2. ....
3. ....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посылайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ангел з'являється Захарії.

НАУКА 10.

ОЧІКУВАННЯ СПАСИТЕЛЯ.

Минуло багато часу відтоді, як Адám допустився первородного гріха, і як Бог обіцяв післати в світ Спасителя.

Такий довгий час призначив Бог для того, щоб люди краще пізнали свою власну неміч, та сильніше відчули тягар гріха й тугу за Спасителем.

З-посеред усіх нарідів світу Бог вибрав ізраїльський нарід, щоб серед того народу зберігалася й плекалася Обітниця про Спасителя. Бог посылав до того часу Своїх Пророків, які піддержували в народі тверду Віру й надію в сповнення Божої Обітниці.

Пророки провістили, що С п а с и т е л ь чи Помазаник (по-жидівському М е с і я) народиться від Діви, що Він буде безгрішний, але постраждає за гріхи людські, щоб визволити їх від гріхів їхніх. Навіть провістили, про місце народження Спасителя, — у Вифлеємі, та інші ознаки Його близького приходу.

Одною з ознак близького приходу Спасителя було пророцтво про пришестя Предтечі Христової, який мав прийти перед Христом, щоб приготувати людей до належного прийняття свого Спасителя.

Контрольні питання:

1. Котрого народа вибрав Бог, щоб зберігти Обітницю про Спасителя?
2. Кого посылав Бог до ізраїльського народу, щоб піддержувати в них Віру й надію?
3. Що провіщали Пророки про Спасителя?
4. Хто мав прийти перед Спасителем?

З А Х А РІЯ.

За часів царя Ірода був в Єрусалимі один Священик, Захарія, з дружиною своєю Єлісаветою. Обоє вони були праведні перед Богом, і хоч були вони старшими, не було в них дітей.

Одного разу Захарія ввійшов до храму, щоб сповнити там свою священичу службу. Коли він кадив, з'явився йому Ангел Господній, і став по правім боці Вівтаря. Захарія злякався.

Ангел же сказав не лякатися, бо він приносить йому вістку від Бога, що йому народиться син, і дадуть йому ім'я Іван.

Захарія не повірив, бо він і Єлісавета були старі, і спітав, як він буде це знати. Ангел відповів, що через зневіру, що він не повірив йому, він замовкне до дня, коли так станеться.

Люди, які стояли надворі, чекали Захарію, і дивувалися, чому він так довго не виходить. Коли вкінці Захарія вийшов, не міг він говорити, тільки показував руками. Люди пізнали, що Захарія мав видіння в церкві.

З Евангелії: „Буде він великий перед Богом”.
Лука 1. 15.

Контрольні питання:

1. Хто приніс Захарієві вістку від Бога?
2. Що сказав Ангел до Захарії?
3. Чому Захарія не повірив Ангелові?
4. Що сталося Захарієві, коли він не повірив Ангелові?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Ангел   *видіння*   *Захарія*   *Іван*

1. За часів царя Ірода, жив один священик на ім'я .....
.....
2. З'явився Захарієві ..... Господній, і став по правім боці вівтаря.
3. Сказав Ангел до Захарії: народиться тобі син і дадуть йому ім'я .....
4. Люди пізнали, що Захарія мав ..... в церкві.

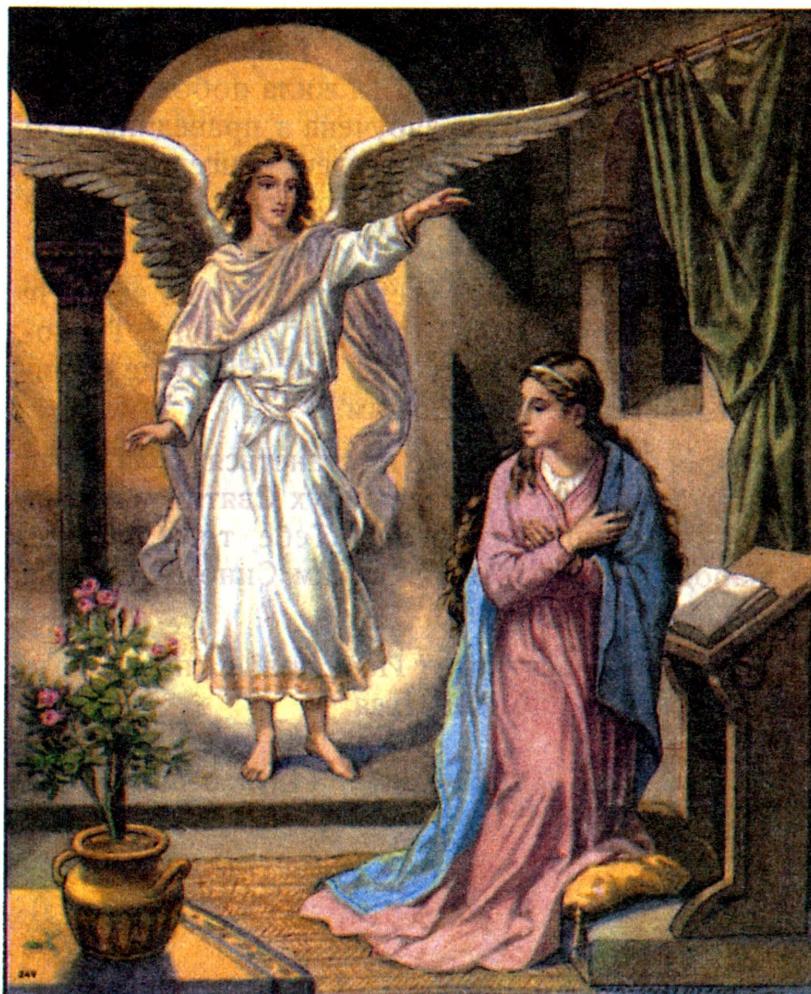

**Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.**

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Благовіщення.

БЛАГОВІЩЕННЯ ДІВІ МАРІЇ.

Шостого місяця по оповіщенні народин Івана Хрестителя, Бог післав Ангела Гавриїла до галилейського міста Назарету. Там жила побожна Діва, на ім'я Марія. Вона була заручена з праведним стариком Йосифом, що був теслею. Ангел з'явився Марії і сказав: „Радуйся, благодатная, Господь з Тобою, благословенна Ти між жонами!”

Марія злякалася, і Ангел промовив до неї: „Не бійся, Маріє, бо ти знайшла ласку у Бога. Ти породиш Сина і даси йому ім'я Ісус. Він буде Великий, і назветься Сином Божим”.

Марія спитала: „Як же це станеться, коли мужа не знаю?” А Ангел відкazав: „Дух Святий зійде на Тебе, і сила Вишнього огорне Тебе, тому і Святе, що народиться, назветься Божим Сином”. І Марія повірила словам Ангела.

Потім з'явився Ангел Йосифові у сні, і сказав йому про все те, що станеться.

З Святого Письма: „Радуйся, благодатная, Господь з Тобою”. Лука 1. 28.

Контрольні питання:

1. Кого Бог післав до Діви Марії, яка жила в Назареті?
2. Як називалася та Діва?
3. З ким вона була заручена?
4. Яку вістку приніс Ангел Діві Марії?
5. Як сприйняла ангельську вістку Діва Марія?
6. Ще кому з'явився Ангел?

С П А С И Т Е Л Ь.

Спаситель, якого Бог обіцяв Адамові й Єви, уже прийшов на світ, і Ним є Ісус Христос. Він прийшов на наше спасіння по тому, як перші люди послухали злого духа, а не Бога, і допустилися гріха.

Ісус Христос прийшов на світ, щоб Своєю смертю спасти нас від Первородного гріха. Своїм приходом він дав людям змогу заслужити собі те, що перші люди згубили, послухавши злого духа. Він прийшов для того, щоб люди, які увірують у Нього, не загинули, а мали вічне й блаженне (щасливе) життя у Небі.

Контрольні питання:

1. Чи Спаситель, якого Бог обіцяв людям, уже прийшов на землю?
2. Хто є Спасителем нашим?
3. Для чого прийшов Ісус Христос на землю?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Ісус Марія Ангела Син Просифом

1. У Назареті жила побожна жінка, на ім'я .....
2. Діва Марія була заручена з праведним .....
3. Ангел сказав до Діви Марії: „Ти породиш .....
і даси Йому ім'я .....”.
4. Марія повірила словам .....

II.

Напишіть відповідь:

1. Я жив у Раю,
Я був першим чоловіком на землі.
Хто я? .....
2. Я був сином Адама,
Я був пастухом.
Хто я? .....
3. Я збудував корабель,
Бог охоронив мене від потопу.
Хто я? .....

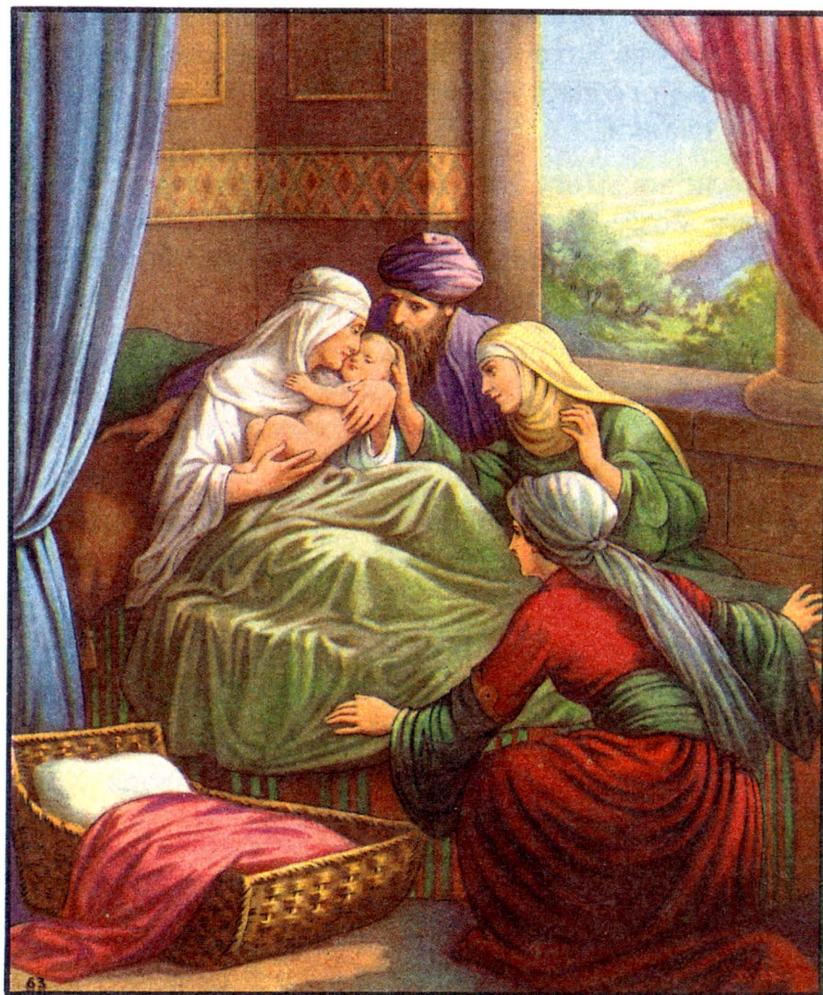

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

Народження Івана Хрестителя.

НАУКА 12.

НАРОДЖЕННЯ ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ.

Захарієві та Єлісаветі народився син, як Ангел провістив був Захарієві попередньо. Вони дуже радувалися його народженням, і разом з ними всі сусіди та своїки.

Коли восьмого дня мали його назвати, то хотіли дати йому ім'я Захарія, так як називався його батько, але Єлісавета казала: „Ні, нехай зветься Іваном”.

Тоді спитали батька Захарію, як дитину назвати, а він попросив табличку й на ній написав: „Іван йому ім'я”. У тій же хвилі відкрилися уста Захарії, і він заговорив.

Усі бачили, що це було чудо і дивувалися: Що ж за дитина це буде? Бо рука Господня була на нім.

А дитя росло і кріпилося духом. А потім Іван перебував у пустинях аж до дня свого виступу перед людьми.

Ми святкуємо пам'ять народження Івана Хрестителя 7-го липня кожного року.

З Святого Письма: „Даси ім'я йому Іван”.
Лука 1. 13.

Контрольні питання:

1. Як Захарія й Єлизавета назвали свого сина?
2. Як захотіли назвати його сусіди і своїки?
3. Що сталося з Захарієм, коли написав ім'я дитини?
4. Коли в нас Свято Івана Хрестителя?

ІВАН ВИРОСТАЄ.

Коли Іван виріс, то він проживав у пустині, недалеко ріки Йордана. Він вдягався в верблюжу шкіру, а пожива його була сарана і дикий мед.

Як Іван виріс, то вийшов між люди, щоб приготувати їх до приходу Спасителя, — Ісуса Христа.

Він накликав людей, щоб каялися і більше не грішили. Він кликав: „Покайтесь, бо приблизилося Царство небесне!”

Іvana Хрестителя називаємо ще Предтечою. Це тому, що він прийшов перед Ісусом Христом, і приготував людей до Його приходу.

Контрольні питання:

1. Що робив Іван, коли виріс?
2. Чому називаємо Івана Предтечою?
3. Де проживав Іван Хреститель?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Захарієм   пустині   написав   Іваном

1. Сусіди її свояки хотіли назвати дитину .....
2. Єлісавета сказала: „Ні, нехай зветься .....”
3. Захарія .....: „Іван буде йому ім’я”.
4. Іван проживав у .....

II

Складіть слова так, щоб були речення:

1. зветься   Ні   Іваном   нехай
....
2. буде   ім’я   Іван   йому
....

III.

1. Як зветься наша рідна мова? .....
2. Чи можна нам забувати свою українську мову? .....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Народження Ісуса Христа.

НАРОДЖЕННЯ ІСУСА ХРИСТА.

У ті часи вийшов накáз від римського царя Августа, щоб списати всіх мéшканців його держáви. Кожний мав записатися в тім місті, звідки походив його рід.

Марія та Йóсиф похόдили з царського роду Давида, отже вони мусіли йти до Вифлеєму, до свого родинного міста.

По далекій дорозі прибулý обое до міста, але в ньому було дуже багато людей, тому вони не могли заночувати в гостинці. Вони були змушені перебути ніч у стаенці на полі.

Коли вони там були, народився Ісус Христос, Син Божий. Діва Марія повила Його пеленами, і положила в яслах.

Народження Ісуса Христа святкуємо 7-го січня, кожного року.

З Святого Писання: „Даси ім'я Йому Ісус”.
Лука 1. 31.

Контрольні питання:

1. Чому Йосиф і Марія пішли до Вифлеєму?
2. В якому місці заночували Марія і Йосиф в Вифлеємі?
3. Що сталося, як вони там були?
4. Коли святкуємо Різдво Христове?

СВЯТИЙ ВЕЧІР.

На пам'ять народження Ісуса Христа ми святкуємо Різдвяні Свята, які припадають на 7, 8 і 9 січня кожного року. Свята починаються напередодні Святою Вечерею, яка відбувається в Святий Вечір, день перед Різдвом, 6 січня.

До Святої Вечери засідає вся родина, і так вшановує ту святу ніч, коли Ісус Христос народився в Вифлеємі. На Вечері буває дванадцять страв, які нагадують нам дванадцять Апостолів Ісуса Христа. Перша із страв буває кутя, варена пшениця з медом і маком. Кутя нагадує нам вічне життя, бо коли зерно вкидається в землю, то з нього виростає нова рослина.

По Вечері починаються колядки, які співаються всюди, по церквах і домах, через усі Свята, а то аж до Стрітення.

З Святого Писання: „Піснею буду славити Ім'я Боже!” Псалом 68. 31.

Контрольні питання:

1. Коли ми святкуємо Свята в пам'ять Народження Ісуса Христа?
2. Що відбувається в день перед Різдвом?
3. Скільки буває страв на Святий Вечір?
4. Що нагадує нам кутя?
5. Пригадайте, які ще знаете святкові звичаї?
6. Чи знаете ви яку колядку?
7. Як довго співаються колядки?

I.

Заповніть речення оцими словами:

стаєнці   місця   яслах   Давида   Вифлеємі

1. Йосиф і Марія походили з царського роду .....
2. Тому, що не було ..... в місті, Йосиф і
Марія мусіли переночувати в ..... на полі.
3. Ісус Христос народився в .....
4. Марія повила Його пеленами і положила в .....

II.

Покладіть хрестика (×) в належне місце:

- .... 1. Йосиф і Марія прийшли до Вифлеєму записатися.
.... 2. Йосиф і Марія прийшли до Вифлеєму замешкати.
- .... 1. Ісус Христос народився в гостиниці.
.... 2. Ісус Христос народився в стаєнці.
- .... 1. Йосиф і Марія походили з Ноєвого роду.
.... 2. Йосиф і Марія походили з Давидового роду.

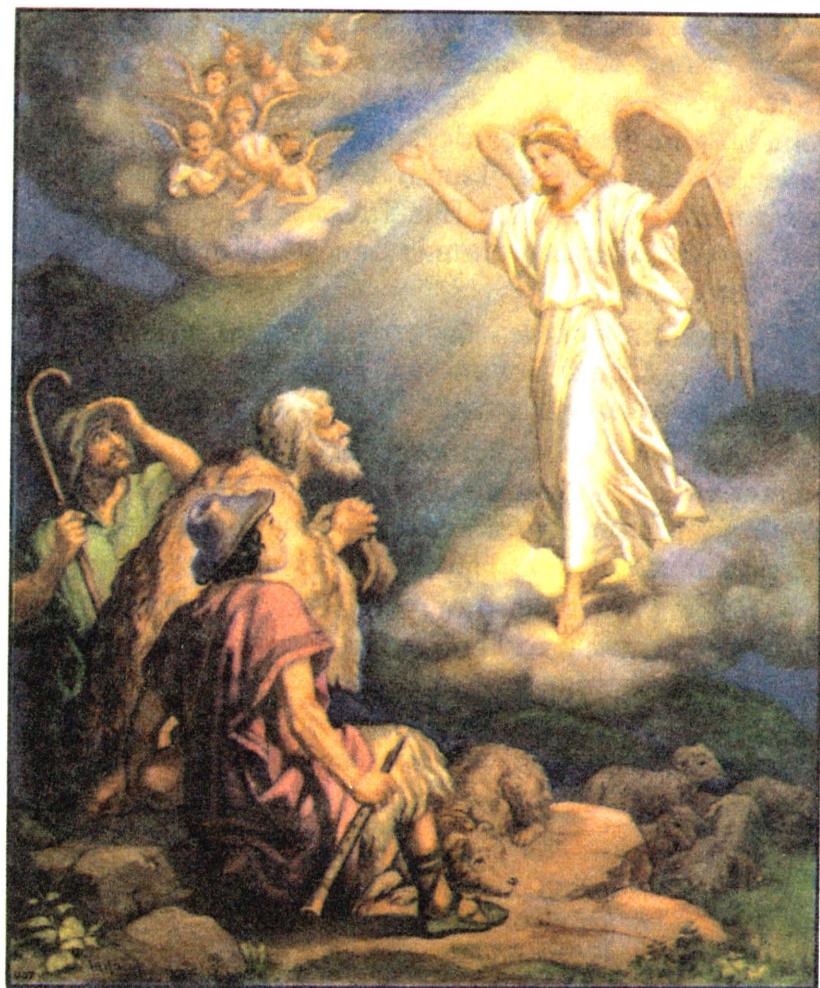

**Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Ізаріона.**

Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ангел звіщає пастухам про народження Ісуса.

ПАСТУХИ ВІТАЮТЬ ІСУСА.

Недалеко стаєнки на полі були пастухи, які вночі пильнували свої стада. Їм з'явився Ангел, і навколо стало дуже ясно. Пастухи полякалися. Але Ангел промовив до них: „Не лякайтесь, бо я ось звіщаю вам велику радість, що станеться усім людям. Бо сьогодні в Давидовому місті народився для вас Спаситель, що Він Христос Господь. А ось вам ознака: Дитину сповиту ви знайдете, що в яслях лежатиме”.

І зараз з'явилось багато Ангелів, що співали колядку: „Слава Богові на Небі, на землі спокій, між людьми добра воля!”

Коли Ангели відійшли в Небо, пастухи порадились піти до Вифлеєму й побачити, що то сталося. Коли вони прибігли до стаєнки, знайшли там Боже Дитя в яслях, а коло Нього Діву Марію та Йосифа.

Вони були першими, що поклонилися Іусові. Потім вернулися до своїх стад, і прославляли Бога за все, що бачили й чули.

З Святого Писання: „Слава Богові на Небі, на землі спокій, між людьми добра воля”. Лука 1. 14.

Контрольні питання:

1. Що палякало пастухів коло Вифлеєму?
2. Яку вістку принесли Ангели?
3. Де мали пастухи знайти Дитя?
4. Що зробили пастухи по відході Ангелів?

КОЛЯДКИ.

Колядки — це побожні пісні про Народження на світ Спасителя, — Ісуса Христа. Першу колядку співали Ангели, коли сповіщали убогим пастухам про Народження Ісуса Христа, Сина Божого, недалеко Вифлеєму.

Ми також колядуємо та співаємо побожні пісні в день Народження Ісуса Христа. Цей звичай ми повинні шанувати, бо він є стародавнім українським православним звичаєм.

Першу колядку, яку ми повинні знати, це „Бог Предвічний”. Її ми найчастіше колядуємо.

З Святоого Писания: „Заспівайте Господеві нову пісню!” Псалом 32. 3.

Контрольні питання:

1. Що то колядки?
2. Хто співав першу колядку?
3. Яку колядку повинні ми найперше знати?
4. Яку колядку ти знаєш?

I.

Заповніть речення оцими словами:

яслах місті Вифлеєму першими Спаситель

1. Ангел промовив: „Сьогодні в Давидовому .....
народився для нас .....”
2. Пастухи порадились піти до ..... і по-
бачити, що сталося.
3. Коли вони прийшли туди, то знайшли Боже Дитя
в .....
4. Пастухи були ....., що поклонилися Іусові.

II.

Заповніть належними словами оце:

Його Мати повила Його .....

Вона положила Його в .....

Вони прийшли до стаєнки, і знайшли там .....

Його ім'я .....

Оці слова допоможуть вам:

Iусиц ясла пеленами Дитятко

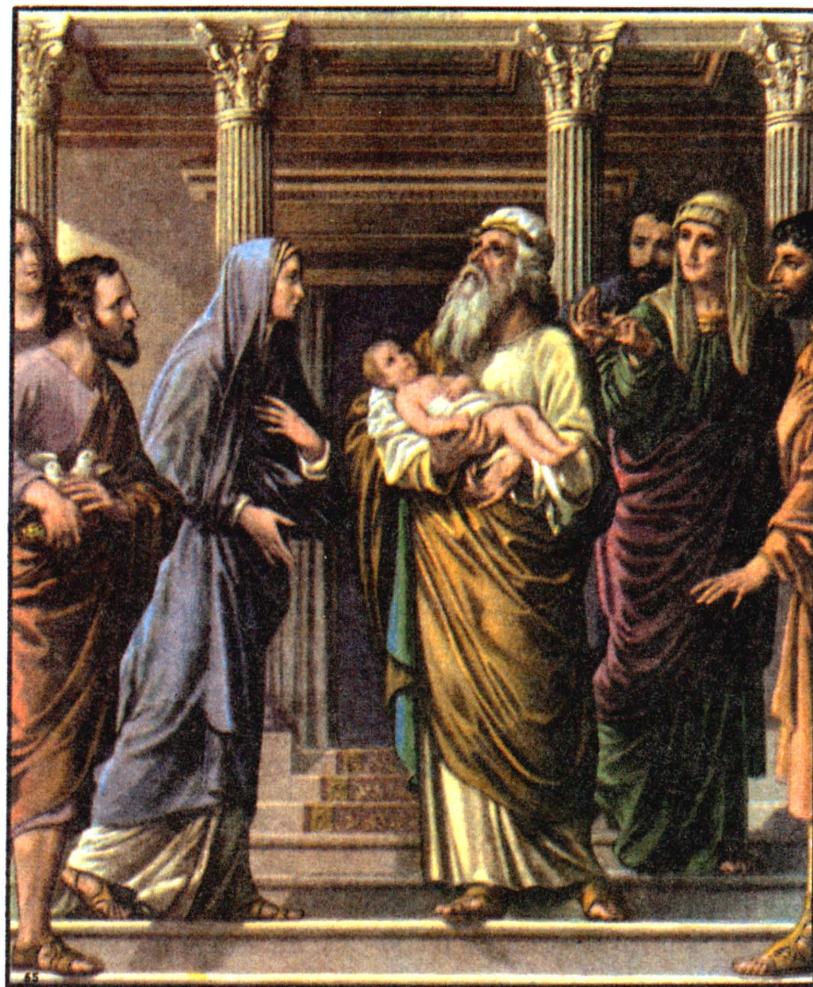

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилайте за таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

Стрітення Ісуса в Церкві.

LITHOGRAPHED IN CANADA

СТРІТЕННЯ ІСУСА В ЦЕРКВІ.

Восьмого дня дали ім'я Дитяті, і назвали Його Ісус, що значить Спаситель.

Коли Ісусові булó сорок день, Марія та Йосиф принесли Його до церкви чи храму, бо такий був Закон. Тому, що вони були убогі, вони принéсли до церкви тільки два голуби.

Того часу в Єрусалимі жив старенький і побожний чоловік, на ім'я Симеон. Бог обіцяв йому, що він не помре, поки не побачить Спасителя. Ведений Духом Святым, Симеон прийшов до церкви. У той час батьки внесли до храму маленького Ісу-са. Симеон узяв Його на свої руки й сказав: „Тепер відпускаєш своєго слугу Ти, Владико, за словом Твоїм у спокої, бо побачили очі мої Твоє Спасіння”.

Там також жила старенька жінка, на ім'я Анна, яка мала 84 роки. Вона все перебувáла в церкві, де служила Богові постом і молитвою. І вона пізнала Ісуса, і з радістю понéсла вістку людям про Народження Спасителя.

На пам'ятку цього Свята Православна Церква встановила рокове Свято Стрітення, яке святкуємо 19 лютого кожного року.

Ісус іще зветься Христос або Месія, що значить Помázаник.

З Святого Писання: „Бо побачили очі мої Твоє спасіння”. Лука 2. 30.

Контрольні питання:

1. Куди занесли Ісуса, коли Йому було сорок день?
2. Що приніс Йосиф до церкви в жертву?
3. Хто взяв на руки маленського Ісуса в церкві?
4. Ще хто був у церкві і пізнав Ісуса?
5. Як ще звено церкву?

Колядка.

Б о г П р е д в і ч н и й .

Бог Предвічний¹ народився, —
Пришов днесъ² із Небес,
Щоб спасті люд свій ввесь,
І утішився.

В Вифлеємі народився
Господь наш, Христос³ наш,
І Спас⁴ наш для всіх нас,
Нам народився.

Обвістив се Ангел Божий
Убогим пастирям,⁵
А вчора звіздарям⁶
І земним звірям.

Пояснення до колядки: 1 *Предвічний* — Хто існує з-перед віків. 2 *Днесъ* — сьогодні. 3 *Христос* — Помазаник, Ісус — Спаситель. 4 *Спас* — Спаситель, Ісус. 5 *Пастир* — пастух. 6 *Звіздар* — хто вивчає звізи чи зорі, астроном.

I.

Заповніть речення оцими словами:

Спасителя Владико церкви руки сорок

1. Коли Ісусові було ..... день, Марія та Йосиф принесли Його до .....
2. Бог обіцяв Симеонові, що він не помере, поки не побачить .....
3. Симеон взяв його на свої ..... і сказав:
„Тепер відпускаєш своєго слугу Ти, ...!“

II.

Порівняйте Божі назви, даючи із колонки IІ належне число до колонки I*. Цебто, вияснення Божої назви дается в колонці II.

I	ІІ
..... Бог є Дух.	1. Бог усе сотворив самим Своїм Словом.
..... Бог є Вічний.	2. Усе, що на світі, усе це сотворив Бог.
..... Бог є Всемогутній.	3. Бог був, є і все буде.
..... Бог є Творець.	4. Бог тіла не має, тому ми Його не бачимо.

---

* Див. Науку 1. Порівняй Науку 16.

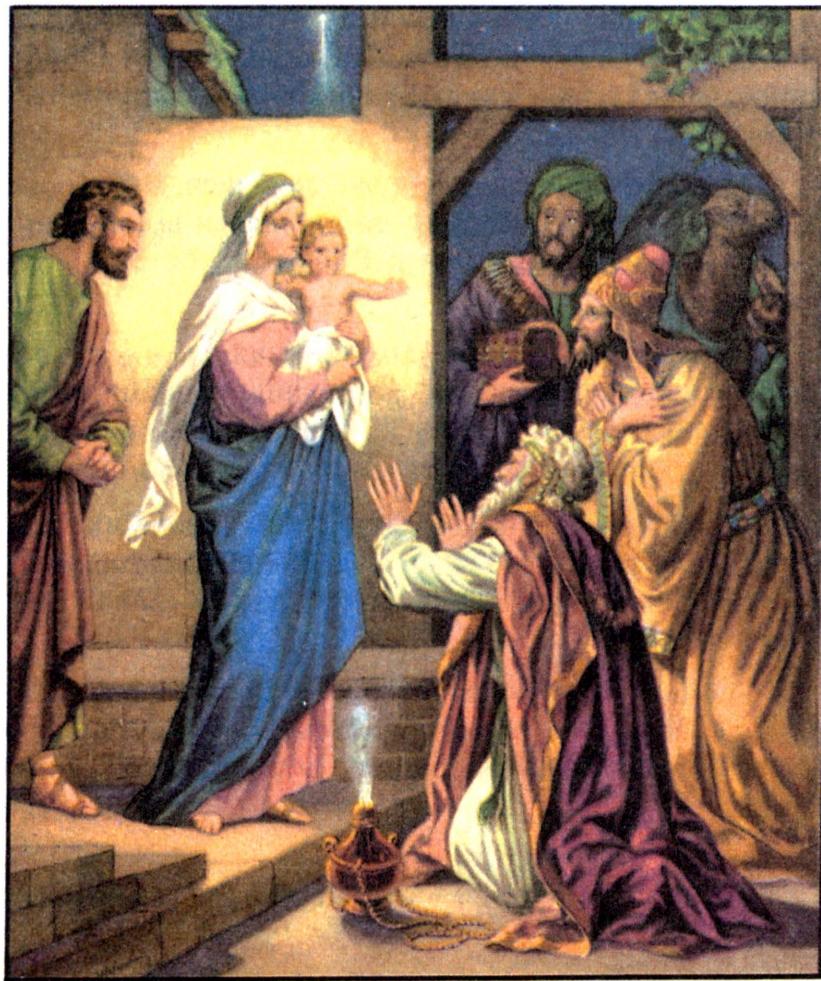

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Поклін трьох мудреців зо Сходу.

ПОКЛІН ТРЬОХ МУДРЕЦІВ ЗО СХОДУ.

Коли Ісус народився в Вифлеємі, три царі зо Сходу прийшли до Єрусалиму та й спитали: „Де народжений Цар Юдейський? Бо ми бачили Його зорю (звізду) на Сході, і прийшли поклонитись Йому.

Цар Ірод почув це, і дуже злякався. Він зібрав Первосвящеників і вчених, та довідався від них, що Христос мав народитися в Вифлеємі, бо так Пророки писали.

Тоді Ірод покликав до себе тих трьох мудреців-волхвів, і сказав, щоб вони пішли в Вифлеєм, довідалися все про Дитя, і, вертаючись, розказали Йому, бо й він хоче піти до Нього поклонитися.

Звізда запровадила мудреців (волхвів) до місця, де було Дитятко, — Ісус. Вони поклонилися Йому, і дали Йому свої дары: золото, ладан та смирну (миро).

Уночі ж Бог у сні остеріг мудреців не вертатись до Ірода, бо він готовиться вбити Ісуса. Отже, вони повернулися іншою дорогою до своєї землі.

З Святоого Писання: „І мудреці впали ниць, і поклонитись Йому”. .Матвія 2. 11.

Контрольні питання:

1. Що провадило мудреців зо Сходу до Ісуса?
2. Хто дуже злякається, коли почув про народження Ісуса?
3. Що зробили мудреці, коли прийшли до Ісуса?
4. Чим мудреці обдарували Ісуса?
5. Чому мудреці не повернулись через Єрусалим, як просив їх Ірод?
6. Що значить слово „волхви”?

Колядка.

В о В и ф л е є м і.

Во Вифлеємі нині¹ новіна,
Пречиста² Діва зродила Сина,
    В убогій стайні, ввиді дитяти,
    Спочив на сіні Бог необнятий³.

Вже Херувими⁴ славу співають,
Ангельські хори⁵ Спаса вітають,
    Пастир⁶ убогий несе, що може,
    Щоб обдарити Дитяtko Боже.

А ясна зоря світу голосить:
Месія⁷ радість, щастя приносить!
    До Вифлеєму спішіть всі нині,
    Бога вітайте в біdnій Дитині!

Пояснення до колядки: 1 *Нині* — сьогодні. 2. *Пречиста* — найчистіша. 3 *Необнятий* — неосяжний, безмежний. 4 *Херувими* — вищі Ангели. 5 *Хори* — збори, полки. 6 *Пастир* — пастух. 7 *Месія* — Помазаник.

I.

Заповніть речення оцими словами:

Дитяtko Сходу дорогою Цар мудреців

1. Три царі зо ..... спитали: „Де народжений ..... Юдейський?
2. Звізда запровадила ..... до того місця, де було ..... — Іcус.
3. Мудреці повернулися іншою .....

II.

Порівняйте Божі назви, даючи належне число із колонки II до колонки I*.

I
..... Бог Всюдису́щий
..... Бог Всезнаючий
..... Бог Опікун

II
1. Бог знає про те, що ми говоримо, що робимо і що думаємо.
2. Бог не заставляє світу самого, — Він усе наглядає над ним.
3. Нема такого місця, де Бога не було б.

---

* Див. Науку1. Порівняй Науку 15.

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Йосиф втікає до Єгипту з Марією та Ісусом.

ІРОД УБИВАЄ ДІТЕЙ.

Коли три мудреці не вернулися до Ірода, він дуже розгнівався, і звелів своїм воякам піти до Вифлеєму, і там повбивати всіх дітей, яким ще не було двох років.

Він думав, що між ними вб'є Ісуса. Але Ангел явився у сні Йосифові, і сказав: „Уставай, візьми Дитя й Матір Його, і втікай до Єгипту, і там зоставайся, аж поки скажу тобі, бо Дитину шукатиме Ірод, щоб її погубити”.

Святий Йосиф послухався Ангела, і хоч лютий Ірод повбивав дітей, то його рука не досягла Ісуса.

За таке негідне діло на Ірода спала тяжка кара, він у короткім часі помер у великих муках.

Як Ірод помер, зніву з'явився Ангел і сказав Йосифові повернутися до ізраїльської землі, бо помер той, що хотів Ісуса вбити. Свята родина повернулась до Галилеї, і замешкала в Назареті, і тому Ісус називається Назаряніном.

З Святого Писання: „Він Назарянин буде званий”. Матвія 2. 23.

Контрольні питання:

1. Що зробив Ірод, коли мудреці не повернулись до нього?
2. Чому Ірод не міг убити Ісуса?
3. Хто перестеріг Постіфа про пам'яр Ірода?
4. Куди сказав Ангел їм йти?
5. Що сталося з Іродом недовго по тім, як він побив дітей?
6. Де замешкала Свята Родина по повороті з Єгипту?
7. Чому Ісус зветься Назарянином?

Колядка.

Нова радість стала.

Нова радість стала,
яка не бувала, —
Над вертепом¹ звізда² ясна
світу засіяла,

Де Христос родився,
З Діви воплотився,³
Як чоловік пеленами
убого повився.

Ангели співають,
славу возвіщають,
Як на Небі, так на землі
мир проповідають.

Пояснення до колядки: 1 Вертеп — печера. 2 Звізда — зоря. 3 Вилотився — тіло прийняв, втілився.

I.

Заповніть речення оцими словами:

повернула Назареті два дітей Матір Єгипту

1. Ірод звілів повбивати всіх ..... , яким ще не було ..... роки.
2. Уставай, візьми Дитя і ..... Його, і утікай до .....
3. Свята Родина ..... до Галилеї і замешкала в .....

II.

Напишіть відповідь на оці питання:

1. Ми прийшли зо Сходу,
Нас було три,
Нас провадила звізда.
Хто ми?
.....
2. Ми перші знали
Про народження Ісуса, —
Ми чули це від Ангела.
Хто ми?
.....
3. Мені сказав Ангел,
Щоб взяти Дитя і Матір
Та втікати до Єгипту.
Хто я?

.....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Дванадцятирічний Ісус у церкві.

ДВАНАДЦЯТИЛІТНІЙ ІСУС В ЦЕРКВІ.

Йосиф і Марія щорічно ходили до Єрусалиму до храму на Свято Пасхи. Коли Ісусові було дванадцять років, вони взяли Його з собою.

Як Свята скінчилася, і верталися вони, молодий Ісус зостався в Єрусалимі, а батьків Його не знали того. Вони думали, що Він іде з своїками. Як пройшли вони день дороги, то й стали шукати Його поміж знайомими. Не знайшовши Його, вернулися в Єрусалим, де по трьох днях знайшли Його в церкві. Він там сидів серед учителів, з якими розмовляв. Учені вчителі дуже дивувалися, що в Нього така велика мудрість.

Мати Марія приступила до Нього й сказала: „Дитино, — чому Ти так зробив з нами? Ось Твій батько та я із журбою шукали Тебе”. А Він відкав: „Чому ж Ви шукали мене? Хіба ви не знали, що належить Мені бути при справах Мойого Отця?” Але вони не зрозуміли цього.

Ісус вернувся і зними до Назарету.

З Святого Писання: „Належить мені бути при справах Мойого Отця”. Луки 2. 49.

Контрольні питання:

1. Куди велли родичі Ісуса, коли Йому було 12 років?
2. Чому вони кожного року ходили до Сиро-Іудеї?
3. Що сталося, коли повертались вони додому?
4. Де наїхався Ісус?
5. З ким Він розмовляв у церкві (у храмі)?

ІСУС ХРИСТОС — БОГОЧОЛОВІК.

Ісус Христос народився від Пречистої Діви Марії, і стався людиною. Із слів Ангела до Діви Марії видно, що Ісус Христос не мав земного отця, а був Сином Божим. Святий Йосиф був тільки опікуном Ісуса Христа.

Як Син Божий, Ісус Христос є Богом, а як син Пречистої Діви Марії, Він є чоловіком. Отже, Він є Богом і чоловіком, — Богочоловік, від часу Його народження в Вифлеємі від Пречистої Діви Марії. Ісус був чоловіком, не перестаючи бути Богом.

Контрольні питання:

1. Хто був Матірю Ісуса Христа?
2. Хто був Святий Йосиф?
3. Чому називаємо Ісуса Богочоловіком?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Єрусалиму церкви мудрість років трьох

1. Коли Ісусові було дванадцять ..... , Йосиф і Марія взяли Його з собою до .....
2. По ..... днях, Йосиф і Марія знайшли Ісуса в .....
3. Учені вчителі дуже дивувалися, що в Ісуса була така велика .....

II.

Поставте належне число поруч подій, яка відбулась скоріше:

Число :

Подія :

Ісус Христос, Син Божий, народився в Вифлеємі понад 1961 років тому.

Адам і Єва згубили освящаючу Благодать (ласку) Божу і були вигнані з Раю.

- ..... Ной був дуже вдячний Богові за те, що Він врятував його від потопу.
- ..... А в кінці Бог створив чоловіка.

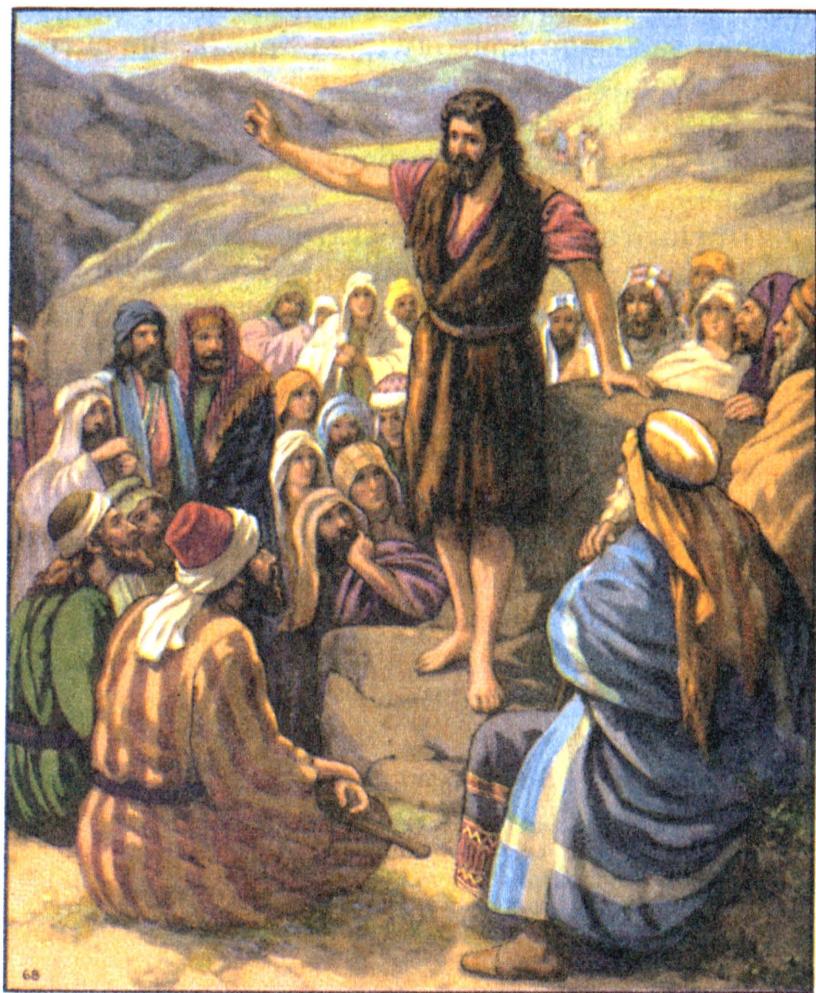

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іоанона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

НАУКА 19.

ІВАН ХРЕСТИТЕЛЬ НАД ЙОРДАНОМ.

Коли Іванові, що був сином Захарії, було тридцять років, покликав Його Господь, щоб він приготовив людей до приходу Ісуса Христа. Він виступив над рікою Йордан, і почав накликати людей, щоб кáялися й більше не грішили. Говорив він до людей: „Покайтесь, бо наблизилося Царство Небесне!”

До нього приходило багато людей. Вони визнавали свої гріхи, а він хрестив їх у ріці Йордані на знак їх покаяння. Через це ми називаємо його Хрестителем.

Люди зразу думали, що може Іван Хреститель є Христос, цебто Помáзанець (Месія), Який мав спасті всіх людей. Але він сказав їм: „Я не Христос; я хрещу вас водою на покаяння, але Той, що йде по мені, сильніший від мене. Він хреститиме вас Духом Святым та огнем”. Так говорив Іван Хреститель про Ісуса Христа.

З Святого Писання: „Покайтесь, бо наблизилося Царство Небесне”. Матвія 3. 2.

Контрольні питання:

1. Що говорив Іван людям коло ріки Йордан?
2. Скільки років було тоді Іванові?
3. Чим хрестив Іван людей?
4. На який знак хрестив Іван?
5. Про Кого говорив Іван, коли казав, що Він буде хрестити Духом Святым?

ПРЕСВЯТАЯ ТРОЇЦЯ.

Є тільки один Бог, але в трьох Особах: Бог Отець, Бог Син і Бог Дух Святий. Ці три Особи Божі називаємо Пресвятою Тройцею.

Перша Особа Божа називається Бог Отець, бо від Нього від віків народжується друга Особа Божа — Бог Син, то є Ісус Христос. Бог Син народжується від Бога Отця, як родиться світло від світла.

Третя Особа Божа — Дух Святий, від віків походить від Бога Отця, і так само є Богом, як Бог Отець і Бог Син.

Ми згадуємо Пресвятую Тройцю, коли хрестимося. Ми тоді кажемо: „В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь”.

Контрольні питання:

1. Хто є Пресвята Тройця?
2. Які є три Особи Божі?
3. Чому перша Особа Божа називається Богом Отцем?
4. Як народжується Бог Син від Бога Отця від віків?
5. Що ми проказуємо, коли хрестимося?

I.

Заповніть речення оцими словами:

покаяння   Той   ріці   каллися

1. Іван накликав людей, щоб ..... і більше не грішили.
2. Іван хрестив людей в ..... Йордані на знак їх .....
3. „....., що йде по мені, сильніший від мене”, сказав Іван.

II.

Подайте відповідь на оці питання:

1. Хто друга Особа Пресвятої Тройці? .....
2. Хто третя Особа Пресвятої Тройці? .....
3. Хто перша Особа Пресвятої Тройці? .....

III.

Напишіть слова, які ми показуємо, коли хрестимося:

.....
.....

**Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іонаріона.**

Замовлення посылайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

Кляса I.

Наука 20.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ісус Христос по охрещенні в Йордані.

ХРЕЩЕННЯ ІСУСА ХРИСТА.

Коли Ісусові було тридцять років, і коли настив Йому час вийти між людей із Своєю наукою, Він прийшов над ріку Йордан до Івана Хрестителя, щоб охреститись від нього.

Але Іван не допускав Його, кажучи: „Я повинен хреститись від Тебе, і чи Тобі йти до мене?”

На це Ісус відповів: „Допусти це тепер, бо годиться нам виповнити так усю правду”.

Охрестившись Ісус від Івана, зараз вийшов з води. І ось Небо розкрилось, і побачив Іван Духа Божого, що спускався, як голуб, і східив на Ісуса. І почувся голос Бога Отця: „Це Син Мій Улюблений, що Його Я вподобав!”

Ця подія показує, що Бог є один у трьох Особах.

Пам'ять Хрещення Ісуса Христа святкуємо 19 січня щороку.

З Святого Писання: „І ось Небо розкрилося”.
Матвія 3. 16.

Контрольні питання:

1. Від кого охрестився Ісус при ріці Йордані?
2. Скільки років тоді було Ісусові?
3. Чому після хрестин Іван зразу охрестити Ісуса?
4. Що сталося по хрещенні Ісуса?
5. Як була Пресвята Тройця при Хрещенні?

ДАРИ СВЯТОГО ДУХА.

Дух Святий є Богом, і є третью Особою Пресвятої Тройці. Він сходить на всіх праведних християн, що вірують в Ісуса Христа, так як Він зійшов був на Його Апостолів.

Дух Святий освячує людей Божою Благодаттю (ласкою). Він просвічує їх розум та творить їх духовно живими. Тому називаємо Духа Святого Господом Оживляючим (Животворящим).

Дари Духа Святого, що Він дає людям, є такі: мужність, розум, рада, кріпость, знання, побожність і страх Божий (готовість виконувати заповіді Божі).

Контрольні питання:

1. На кого сходить Дух Святий?
2. Чим освячує Дух Святий людей?
3. Як ще називаємо Духа Святого?
4. Які є дари Святого Духа, що Він дас людям?

I.

Заповніть речення оцими словами:

голуб Син Йордані голос Іван

1. Ісус Христос охрестився в ..... від Івана.
2. Небо розкрилося, і побачив ..... Духа Святого, що спускався, як .....
3. І дався чути ..... Бога Отця: „Це є ..... Мій улюблений, що Його Я вподобав!”

II.

Напишіть дари, які люди отримують від Духа Святого:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

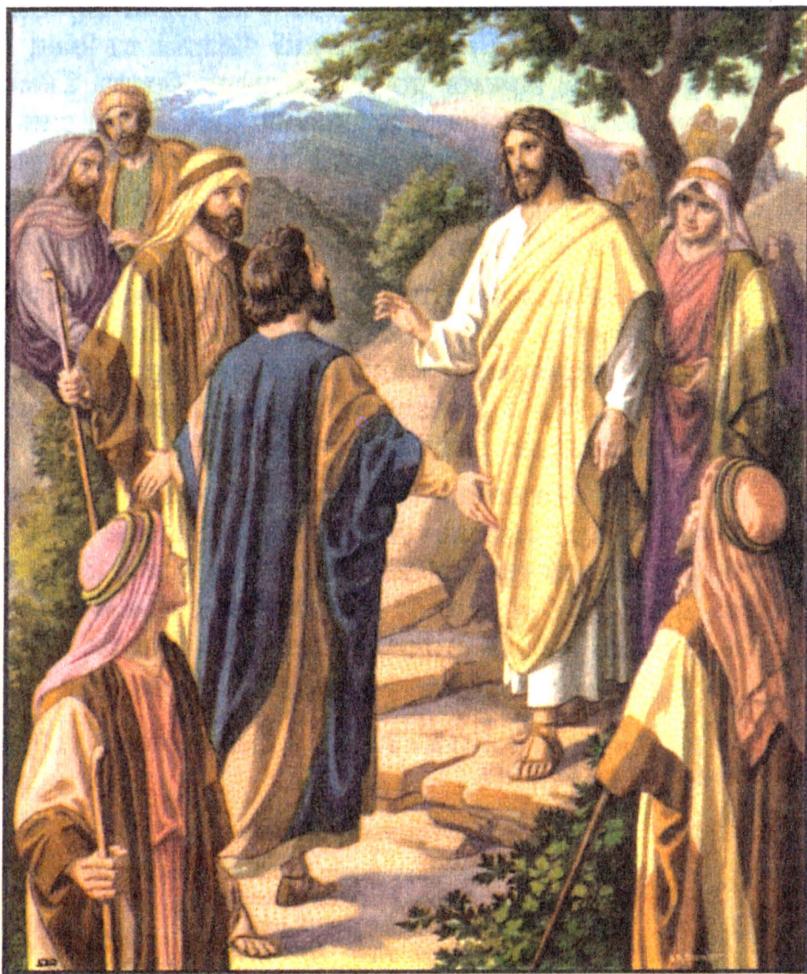

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Покликання перших Апостолів.

ПОКЛИКАННЯ ПЕРШИХ АПОСТОЛІВ.

Коли одного разу Ісус Христос переходив біля Йордану, побачили Його два учні Івана Хрестителя, і осталися з Ним. А це були Андрій та Іван. Над вечір Андрій привів до Ісуса свого брата Симона. Побачивши Симона, Ісус сказав: Ти Симон, син Йоаннин; будеш званий ти Кіфа, що визначає „скеля”.

Другого дня Ісус стрінув в дорозі до Галилеї Філіппа, та й сказав до нього: „Йди за мною”.

Філіп мав чесного приятеля, на ім'я Натааніл (Вартоломей). Отож, він побіг і знайшов його під фіговим деревом, і розказав йому про те, як він знайшов Ісуса з Назарету. Натааніл не повірив. А Філіп відказав: „Прийди та побач”.

Ісус, побачивши Натааніла, сказав до нього: „Ото справді ізраїльянин, в якому немає облуди”. Натааніл здивувався, що Ісус знає його. Знов сказав Ісус: „Я бачив тебе ще давніше, ніж Філіп тебе кликав, як під фіговим деревом був ти”.

Натааніл повірив, і пішов Йому вслід.

З Святого Писання: Сказав Ісус: „Йди за Мною”. Івана 1. 43.

Контрольні питання:

1. Які два учні Івана Хрестителя пішли вслід за Ісусом Христом?
2. Кого закликав Андрій до Ісуса Христа?
3. Кого ще покликав Ісус на другий день?
4. Як називалися всі ці перші Апостоли?

Ц Е Р К В А

Церкву оснував, чи дав їй почин, Сам Ісус Христос. Тому ми називаємо Його Основником Церкви. Він Сам управляє та керує нею, а то за посередництвом Святого Духа, через Єпископів, які доручають це Священикам, і тому називаємо Ісуса Христа Головою Церкви.

Церкву оснував Ісус Христос так: Він навчав людей і споміж них вибрав 12 Апостолів. Перед Своїм Вознесенням на Небо Він наказав їм йти між людей і навчати ввесь світ Його науки.

Апостоли вибрали учнів, і їм передали свою владу та науку, ту саму владу й науку, яку Христос передав їм, Апостолам. Ця Христова й апостольська влада та наука повно затрималася в Православній Церкві аж до наших часів, бо вони передавалися Єпископами від одних до других. Цю владу мають тепер Єпископи та передають її Священнослужителям у нашій Церкві. Без Єпископа Церква не може бути.

Отже, Православна наша Церква йде від Самого Ісуса Христа та його Апостолів, і вона найповніше зберегла їхню науку. Віра Православна це та, що „правильно славить” Господа.

З Святого Писання: „Господь дав Ісуса найвище за все — за Голову Церкви, а Вона — Його тіло”.
До Єфесян 1. 22-23.

Контрольні питання:

1. Хто оснував Православну Церкву?
2. Хто управлює та завідує Православною Церквою?
3. Як оснував Церкву Ісус Христос?
4. Кому Ісус Христос передав владу завідувати Церквою й навчати її?
5. Кому передали цю владу Апостоли?
6. Кому передають цю владу керувати її навчати Єпископи?
7. Яка Церква найповніше зберегла науку Христову?
8. Чому наша Церква зватися Православною?

I.

Заповніть речення оцими словами:

облуди Натаанайл ізраїльянин Йордану учні

1. Як Ісус Христос переходив біля ..... , побачили Їого два ..... Івана Хрестителя.
2. Філіп мав чесного приятеля на ім'я .....
3. Сказав Ісус: „Ото справі ..... , що немає в нім ..... ”.

II.

Напишіть відповідь на оці питання:

1. Хто оснував, або дав почин Православній Церкві?
.....
2. Кому передав Ісус Христос владу управляти Церквою й навчати її?
.....
3. Кому Апостоли передали цю владу?
.....
4. А кому Єпископи передають цю владу?
.....

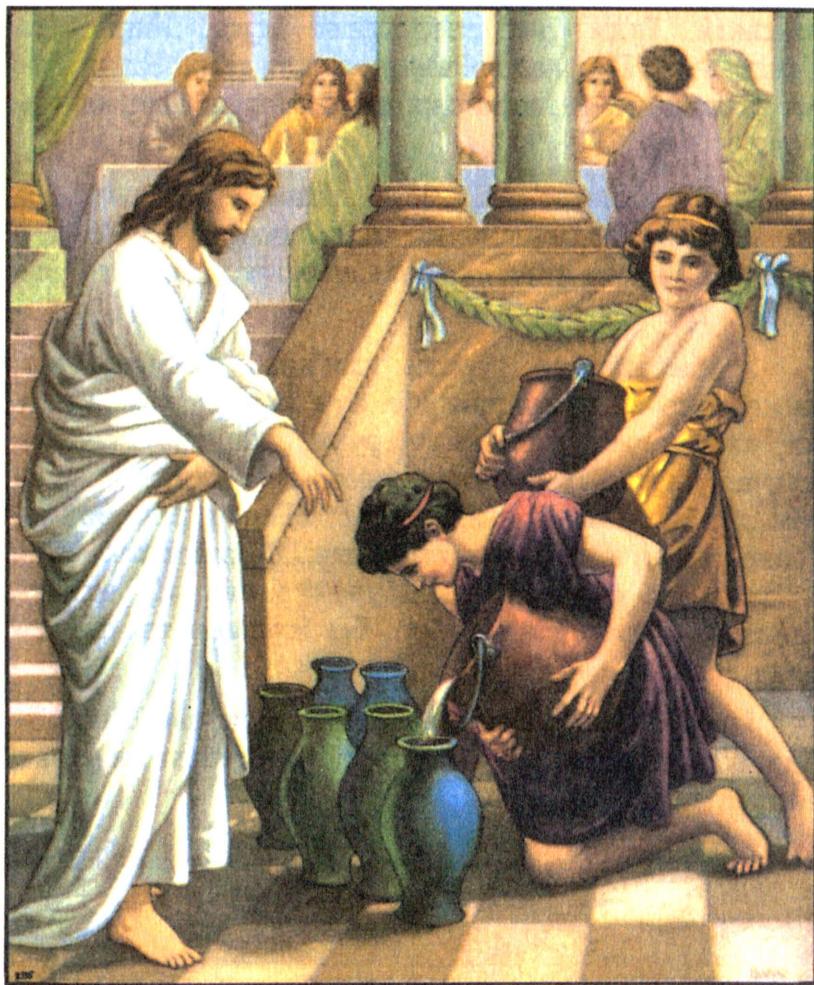

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іоаріона.

Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Перше чудо Ісуса Христа.

НАУКА 22.

ПЕРШЕ ЧУДО ІСУСА ХРИСТА.

Одного дня відбувалося весілля в Кані Галилеїській. Туди було запрошено Ісуса, Марію та Учнів Його. Під час забави не стало вина. Коли Марія завважила це, вона сказала до Ісуса: „Не мають вина!”

Ісус відповів: „Щó тобі, жінко, до Мене? Не прийшла ще година Моя!” Ця відповідь не знеохотила Марію, бо вона сказала до слуг: „Зробіть усе те, що Він скаже”.

У кімнаті було шість кам'яних посудин, які вживались на очищення, бо був звичай між жидами, щоб перед їдою мити руки. По хвилі сказав Ісус до слуг: „Наповніть водою посудини!” Слуги так зробили. Тоді сказав Ісус: „Тепер зачерпніть, і занесіть до весільного старости”. А староста, який не знов, щó сталося, спробував напіток, і здивувався, що вино таке добре. Бо Ісус перетворив ту воду у вино.

Це було перше чудо Ісуса Христа, яке Він зробив на прохання Своєї Матері. Учні бачили Його силу, і ввірвали в Нього.

З Святого Писання: „Ми бачили Славу Його”. Івана 1. 14.

Контрольні питання:

1. Хто був запрошений на весілля в Кані?
2. Чого не стало на весіллі?
3. Хто сказав Ісусові про це?
4. Що сказав Ісус слугам зробити?
5. Що зробив Ісус з водою, яка була в посудинах?
6. Котре це чудо серед Ісусових чуд?

ЗНАКИ ПРАВДИВОЇ ЦЕРКВИ.

Є тільки одна справді правдива Христова Церква, а це — Церква Православна. Не всі християни правдиво вірують в Ісуса Христа, та не всі вірно розуміють та пояснюють Його науку. Не всі право (правдиво) славлять Бога.

Історія показує, що Православна Церква є справді правдива, бо вона одинока має ознаки правдивої Христової Церкви: Вона є Єдина, Вона є Свята, Вона є Соборна і Вона є Апостольська Церква.

Ми повинні повно вірити у Христову Православну Церкву, побожно й ревно її почитати, і повно виконувати її науку, яку Вона проповідує через своїх Єпископів, а ті через Священиків. Православна Церква веде людей до вічного спасіння.

Православна — це така, що „право (правдиво) славить” Бога.

Контрольні питання:

1. Скільки є правдивих Церков?
2. Чи всі християни правдиво вірують в Ісуса Христа?
3. Котра Церква є правдива і як ми знаємо це?
4. Які ознаки має Православна Церква, що вона справді правдива?
5. Чому повинні ми вірувати у Христову Церкву?
6. Чому наша Церква зветься православна?

I.

Заповніть речення фразами словами:

Iсуса весілля старости зробіть занесіть

1. Одного дня відбулося ..... в Кані Галилейській, куди було запрошено ....., Марію, і Учнів Його.
2. Марія сказала до слуг: „..... усе те, що Він скаже”.
3. Сказав Ісус: „Тепер зачерпніть, і ..... до весільного .....”.

II.

Покладіть хрестика (×) в належне місце:

Три мудреці

- .... 1. Мешкали в Єрусалимі.
- .... 2. Прийшли зо Сходу.
- .... 3. Ми не знаємо, звідки вони прийшли.

Три мудреці

- .... 1. Прийшли відвідати Ірода.
- .... 2. Прийшли, щоб замешкати в Палестині.
- .... 3. Прийшли, щоб знайти нового Царя.

Три мудреці

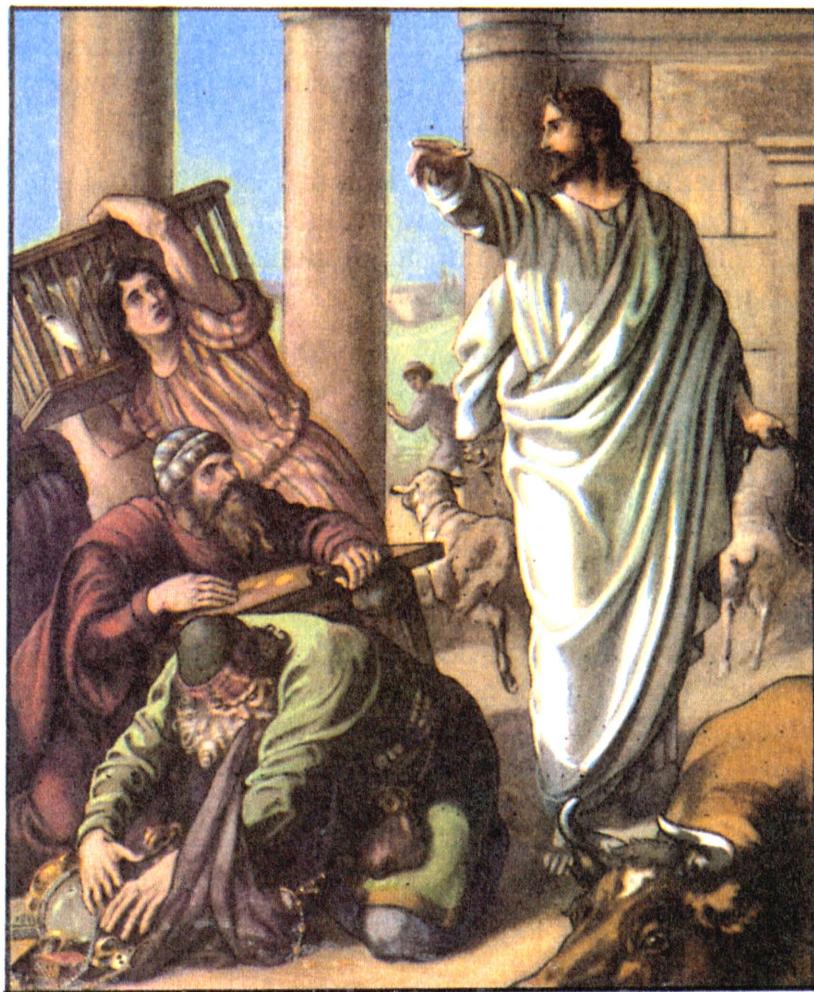
- .... 1. Коли знайшли Ісуса, вони хотіли взяти Його з собою додому.
  - .... 2. Дали Йому дарунки.
  - .... 3. Задумали замешкати в Вифлеємі.
-

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посылайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

Ісус виганяє із храму купців.

LITHOGRAPHED IN CANADA

ІСУС ВИГАНЯЄ ІЗ ХРАМУ КУПЦІВ.

На Свято Пасхи Ісус Христос пішов до Єрусалиму. Зайшов Він там до Святині, до Храму, і знайшов, що продавали в Святині волів, і овець, і голубів, та сиділи там міняйли.

З великої пошани до Божого Дому, до Церкви, Ісус зробив бича з мотузків, і вигнав усіх із Святині, — вівці й воли, а міняйлам гроши розсипав, і поперевертав їм столи.

До тих, що продавали голубів та інше, Він сказав: „Заберіть оце звідси, і не робіть із дому Отця Мого дому торгового!”

Як почули про це Первосященики, то запитали Ісуса: „Яке нам знамéно покажеш, що Ти можеш робити таке?” Ісус відповів їм: „Зруйнуйте цей Храм, — і в три дні Я поставлю його!”

Відказали вони: „Сорок шість літ будували цей Храм, а Ти в три дні поставиш його?” Ісус Христос говорив про Храм Свого Тіла, про те, що Він третього дня воскресне із мертвих. Але вони не зрозуміли, про що Ісус говорив їм.

З Святого Писання: „Не робіть із дому Отця Мого дому торгового”. Іван 2. 16.

Контрольні питання:

1. Що застав Ісус у Храмі в Єрусалимі?
2. Що зробив Він із тими, що торгували в Церкві?
3. Чому Він нагнав міняйлів із Церкви?
4. Що про це сказали Первоосвяченіки?
5. Як відповів їм Ісус?

ХРЕЩЕННЯ УКРАЇНИ.

Українці не все були християнами. Вони були спершу поганами (язичниками), і мали свою поганську віру.

Як Християнство поширювалось по світі, почало воно проявлятися і в Україні. Року 988 по Різдві Ісуса Христа ввесь український народ прийняв Православну Віру й охрестився.

Хрещення українського народу, або як удавину казали: хрещення Руси, сталося старанням нашого князя Володимира Великого, який в той час князював у Києві. За охрещення України Православна Церква оголосила Великого Князя Володимира Святым.

Український народ прийняв Християнство від греків. Греки мали тоді, як і тепер, Віру Православну від Самого Ісуса Христа та Його Апостолів. Прийнявши цю Православну Віру, українці зорганізували свою власну Православну Церкву, яка зветься Українська Православна Церква.

Контрольні питання:

1. Чи українці все були християнами?
2. Відколи українці стали православними християнами?
3. За чим стараттям українці прийняли Православну Віру?
4. Від кого прийшли українці Православіє?
5. Яку Віру прийняли ми від греків?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Іерусалиму торгового Отця мінайлів пошани

1. На Свято Пасхи Ісус пішов до .....
2. З великої ..... до Божого Дому
Ісус вигнав з Храму .....
3. Сказав Ісус: „Зaberіть оце звідси, і не робіть із дому
..... Мого дому .....”.

II.

**Поставте хрестика коло імен тих дітей, які виявляють
пошану до церкви.**

- ..... 1. Івась ходить до Недільної Школи кожний раз.
- ..... 2. Маруся не поводиться чесно в церкві, коли там буває з мамою.
- ..... 3. Петрусь правильно хреститься і проказує молитву, коли входить до церкви.
- ..... 4. Євген грається коло церкви, коли відправляється Служба Божа.

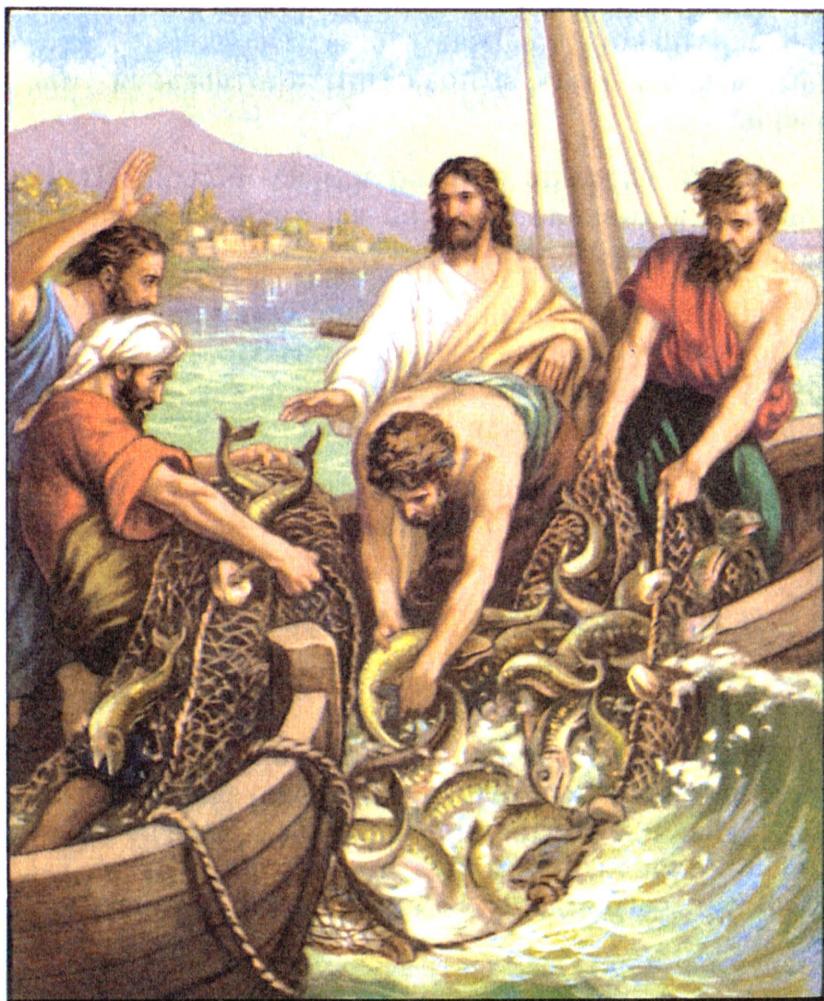

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іона.

Замовлення посыпайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

Чудесна ловитва риби.

LITHOGRAPHED IN CANADA

ЧУДЕСНА ЛОВИТВА РИБИ.

Одного ранку Ісус Христос стояв коло озера Генисаретського і навчав людей. Перед Ним стояло багато наріду, а поза Ним протягалося синє озеро.

Число слухачів ставало щораз більше. Вони товпилися довкола Ісуса, бо всі хотіли стояти якнайближче до Нього.

При березі стояли два човні. Один належав до Сімона, якого опісля Ісус назвав Петром. Ісус увійшов у цей човен, сказав Петрові віддалитись від берега, і звідти навчав Він наріду.

Коли скінчів навчати, промовив Він до Петра: „Попливи на глибінь, — і закиньте на пôлов свій нéвід”.

Петро відказав: „Учителю, ми цілу ніч трудились, і не вловили нічого, — та за словом Твоїм вкину нéвода”.

Як вони це зробили, зловили таку велику скількість риби, що аж сіти почали рватися. Тоді по кликали вони товаришів, що були в другім човні, і ті приплівли, і помогли їм рибу витягнути. Так було багато риби, що човні почали потапасти.

Побачивши це, Петро припав до ніг Ісуса і

сказав: „Господи, вийди від мене, бо я грішна людина!” І сказав Ісус Сімонові: „Не лякайся, — з цього часу ти будеш ловити людей”. Від того часу він перестав бути рибаком, а став Учителем Ісусовим.

З Святого Писання: „З цього часу ти будеш ловити людей”. Лука 5. 10.

Контрольні питання:

1. До кого належав човен, в який Ісус мусів увійти і відплисти від берега?
2. Що сказав Ісус до Симона, коли скінчив павчання людей?
3. Чому не хотів Петро закидати сіті на ловитву риби?
4. Що сталося, коли він послухав Ісуса?
5. Яким ловцем став Петро по цім?

СВЯТИ ТАЙНИ.

Як уже було сказано, Дух Святий скріплює нас і освячує Божою Благодаттю (ласкою) та творить нас духовно живими. Це стається через Святі Тайни, які установив Сам Ісус Христос, і яких є сім. Вони називаються так: Хрещення, Миропомазання, Покаяння (Сповідь), Причастья, Священство, Вінчання (Шлюб), Оливопомазання.

Святі Тайни є видимі знаки, що через них отримуємо невидиму Благодать (ласку) Божу, то є, Божу поміч для того, щоб ми все наше життя творили добро та й так заслужили собі на спасіння та життя вічне.

Контрольні питання:

1. Через що Святий Дух скріпляє нас та творить нас духовно живими?
2. Хто установив Святі Тайни?
3. Скільки в Святих Тайн і як вони називаються?
4. Що в Святах Тайн?

I.

Заповніть речення оцими словами:

човен   *людеї*   *більше*   *слухачів*   *лякаєся*

1. Коли Ісус навчав, число ..... ставало все ..... .
2. Ісус увійшов в ..... Симона Петра, і звідти навчав людей.
3. Сказав Ісус до Петра: „Не ....., з цього часу ти будеш ловити ..... !”

II.

Напишіть назви семи Святих Тайн:

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....

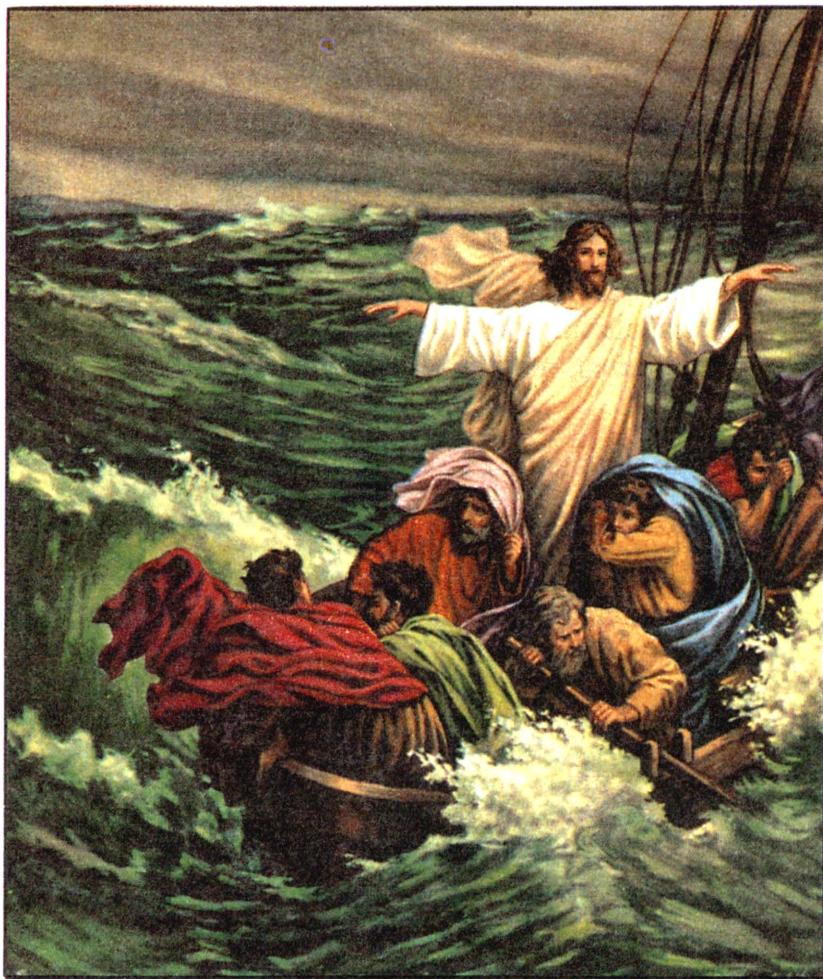

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посылайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Втихомирення бурі на морі.

НАУКА 25.

ВТИХОМИРЕННЯ БУРІ НА МОРІ.

Марка 4. 35-41. Луки 8. 22-25.

Одного разу Ісус Христос учив нарід пізно до вечора. По науці сказав Він до Учнів переплисти на другий бік озера. І коли Він вступив до човна, за Ним увійшли Його Учні. Змучений денною працею, Ісус заснув.

Нараз стала велика буря на озері. Так, що вода почала заливати човній. Учні дуже полякалися, і збудили Ісуса, кажучи: „Рятуй, Господи, — гинемо!”

А Він відказав: „Чому боїтесь, маловіри?”

Тоді Він устав, заказав бурі й морю, — і зараз настала тиша.

Усі дивувалися й казали: „Хто ж це такий, що вітри та море послушні Йому?”

З Святого Писання: „Дана Мені всяка влада на Небі і на землі”. Матвія 28. 18.

Контрольні питання:

1. Що сказав Ісус Учням зробити по науці?
2. Що сталося па морі, як вони плили на другий бік?
3. Що зробили Учні?
4. Що зробив Ісус, як Його збудили Учні?
5. Що значить: Бог Всемогутній?

ХРЕЩЕННЯ.

Хрещення є Свята Тайна. Хрещення звільняє нас від усіх гріхів, а головно від первородного гріха. Через Хрещення ми народжуємося для духового й святого життя та стаємо членами Святої Православної Церкви. Хто неохрещений, той до Церкви не належить.

Слово “хрестити” значить обмити, очистити. У Хрещенні ми обмиваємося або очищуємося від усіх гріхів і наша душа стає чистою й святою.

Тайну Хрещення має право виконувати Єпископ і Священик. Але вразі крайньої потреби, через небезпеку смерті, Хрещення може доконати кожний християнин, тричі зливаючи голову водою й проказуючи: „Охрещується слуга Божий (ім'я) в ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь”.

Тайна Хрещення є перша і найважніша Тайна, яку можна приймати тільки один раз у життю.

З Святого Писання: „Тож ідіть, і навчайте всі народи, хрестячи їх у ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа”.
Матвія 28. 19.

Контрольні питання:

1. Що є Хрещення?
2. Від чого звільняє нас Хрещення?
3. Що значить слово „хрестити”?
4. Хто має право виконувати Хрещення?
5. Хто може виконувати цю Тайну вразі потреби?
6. Чи належить до Церкви неохрещений?

I.

Заповніть речення оцими словами:

тиша   працею   Учнів   заснув   заказав

1. По науці, Ісус Христос сказав до ..... переплисти на другий бік моря.
2. Як увійшли до човна, Ісус ....., бо був перемучений денною .....
3. Ісус встав ..... бурі й морю, і зараз настала .....

II.

Складіть оці слова так, щоб було речення:

Духа   ім'я   охрещується   і Сина   Отця
слуга   Амінь   Святого   в   і   Божий

.....
.....

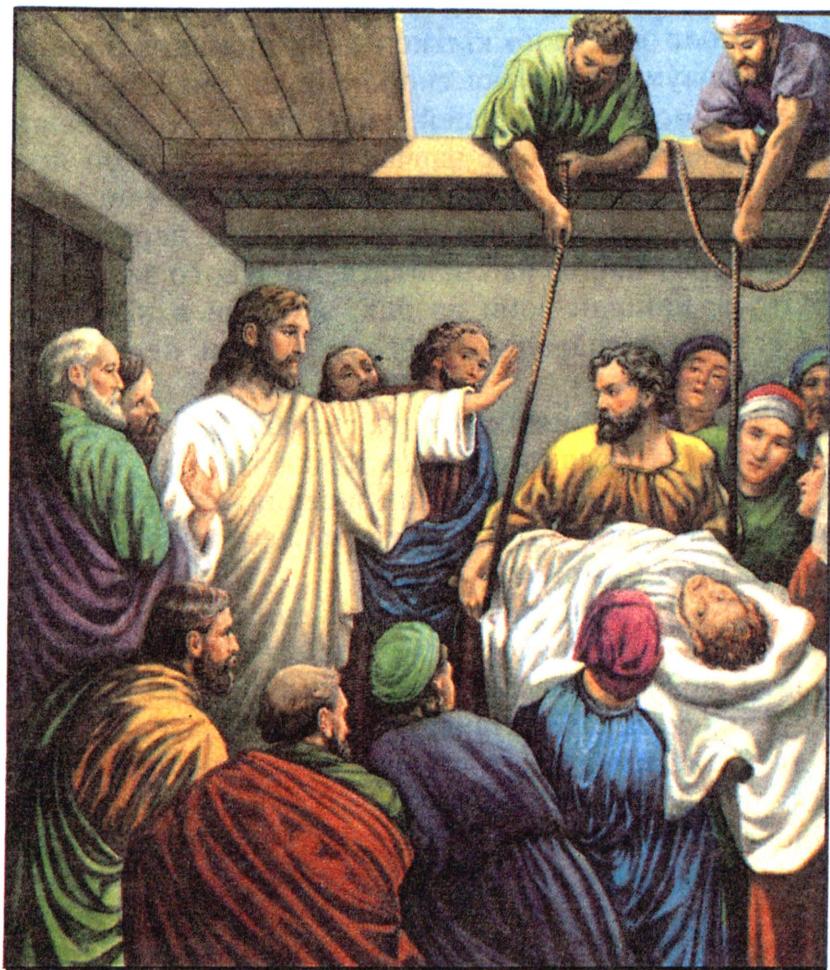

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Спускають спаралізованого перед Ісуса через дах.

НАУКА 26.

УЗДОРОВЛЕННЯ СПАРАЛІЗОВАНОГО.

Матвія 9. 2-8.

Коли ж Ісус по кількох днях прийшов знов до Капернауму, то чутка скоро пішла, що Він вдома. І зібралося багато людей, аж не вміщувалися навіть при дверях, — і Ісус навчав їх. І ось четверо принесли спаралізованого (“розслабленого”) чоловіка на ліжку і намагалися принести його перед Ісуса, але через нарід наблизитися до Нього не могли. Ото ж вийшли вони на дах, зробили в нім отвір, і спустили спаралізованого з ліжком перед Ісуса Христа.

Ісус, побачивши їх віру, сказав до спаралізованого: „Відпускаються, сину, гріхи тобі!”

Сиділи там книжники і в серцях своїх думали: „Зневажає він Бога... Хто може прощати гріхи, крім Бога Самого?”

А Ісус знав, про що вони думають, отже сказав: „Що ви в своїх серцях думаете? Що легше сказати спаралізованому: „Гріхи відпускаються тобі”, чи сказати: „Уставай, візьми ложе своє та й ходи”? Але, щоб ви знали, що Син Лібдський має владу прощати гріхи на землі, — каже Він до спаралізованого: Тобі Я наказую: Уставай, візьми ложе своє та й іди в свою хату!”

Той встав і негайно вийшов перед усіма, так що всі дивувалися й славили Бога, кажучи: „Ніколи такого не бачили ми!”

З Святого Писання: „Він — Бог правдивий і Вічне Життя”. 1 Івана. 5. 20.

Контрольні питання:

1. Чому не могли принести спаралізованого перед Ісусом?
2. Що зробили ті, що несли його?
3. Що сказав Ісус, як побачив їх велику віру?
4. Що думали в своїх серцах книжники?
5. Що зробив Ісус з спаралізованим?

МИРОПОМАЗАННЯ.

Миропомазання є Свята Тайна. В ній, під час помазування Святым Миром певних частин тіла в ім'я Святого Духа, віруючий отримує Дарів Святого Духа, які зміцнюють його в духовному житті.

Так як дитина потребує поживи, щоб вона могла зростати, подібно треба її Дарів Святого Духа, щоб вона могла зростати в духовному житті.

Миропомазання доконується зараз по Хрещенні. Його мають право виконувати Єпископи й Священики.

З Святого Писання: „А Помазання, яке прийняли ви від Нього, — воно в вас зостанеться”.

1. Івана 2. 27.

Контрольні питання:

1. Що є Миропомазання?
2. Що отримуємо в цій Таїні?
3. Чому потрібно нам Дарів Святого Духа?
4. Коли доконуємо Миропомазання?
5. Хто може миропомазувати?

I.

Заповніть речення оцими словами:

дверях ліжку спустили багато народ

1. Одного разу зібралось так ..... народу, щоб послухати Ісуса, аж не вміщувалися навіть при .....
2. Четверо принесли спаралізованого на .....
3. Через ..... вони не могли наблизитися до Ісуса, ото ж ..... спаралізованого до Нього через дах.

II.

Докінчіть оці речення:

1. Тайну Миропомазання доконується зараз по Тайні .....
2. Хрещення звільняє нас від усіх .....
3. Миропомазання подає нам Дари .....
4. Перша й найважніша Тайна — це Тайна .....

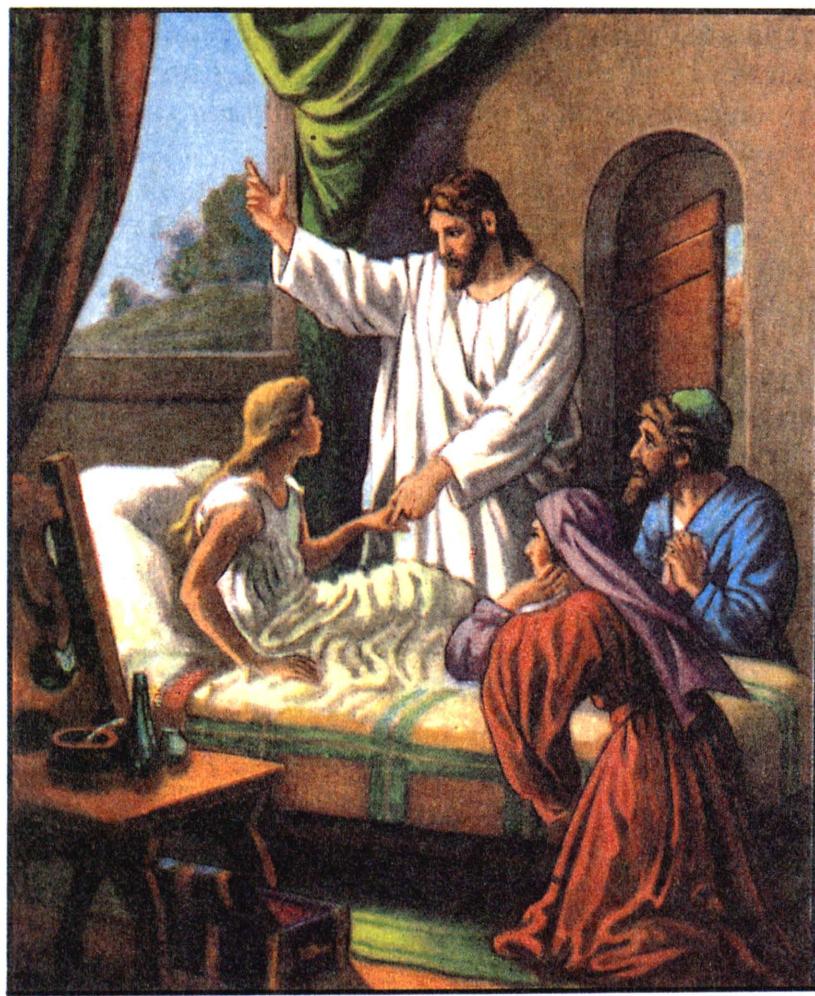

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ісус воскрешає доночку Яіра.

НАУКА 27.

ІСУС ВОСКРЕШАЄ ДОНЬКУ ЯІРУ.

Матвія 9. 18-25.

Прийшов до Ісуса чоловік на ім'я Яір, що був старший у Святині. Він припав до Ісусових ніг та благав Його, щоб Він зайдов до дому його, — бо він має одиначку, і вона вмирає. Їй було дванадцять років.

У дорозі до дому стрінув їх слуга Яірів і сказав: “Дочка твоя вмерла, — не турбуй Учителя!” Ісус, почувиши, сказав: “Не лякайся, тільки віруй, — і буде спасена вона!”

Прийшовши до дому, Ісус побачив, як усі плачали та голосили за нею. І сказав Він до всіх: “Не плачте, — не вмерла вона, але спить!” А вони насміхалися з Нього, бо знали, що вмерла вона.

Увійшов Він до хати, і не впустив нікого, крім Петра, Івана, Якова і батька дівчини. Тоді взяв дівчинку за руку та кликнув: “Дівчатко, вставай!” І вернувся її дух, — і в тій хвилі вона ожила. Тоді сказав подати її істи.

І дуже дивувалися всі.

З Святого Писання: “Бог не мертвих, а живих”. Марка 12.27.

Контрольні питання:

1. Чому прийшов Яір до Ісуса?
2. Шо сталося з дочкою Яіра, коли вони були в дорозі?
3. Кого Ісус впустив до хати?
4. Шо зробив Ісус в хаті?

ПОКАЯННЯ ЧИ СПОВІДЬ.

Сповідь є Свята Тайна. В Сповіді ми визнаємо всі свої гріхи Самому Господу Ісусу Христу в присутності Священика, і Сам Господь невидимо дає нам розгрішення від гріхів видимо від Священика.

Цю Тайну установив Сам Ісус Христос, коли сказав до Апостолів, по Свою воскресенні: “Прийміть Духа Святого! Кому ви гріхи прости, — то простиштесь їм, а кому ви задержите, — то задержаться” (Івана 20. 22-23).

Їдучи до Сповіді, ми повинні щиро помолитися, зробити докладний рахунок нашого сумління та примиритися з нашими близкими, якщо ми є з ними в гніві, а тоді щиро й сердечно визнати Самому Богові перед Священиком всі наші гріхи, жалувати за зроблені гріхи та міцно постановити жити надалі побожно, як це навчає Св. Православна Церква. Сповідь чиниться в Церкві або при ліжку недужого.

Священик може наложить на нас покуту, а це побожна вправа, яка допомагає нам перемогти гріховні призвичаєння.

Сповідатися треба як найчастіше, а конче хоч раз на рік перед Великоднем. Діти сповідаються по шести роках.

З Святого Писання: “Що тільки розвяжете ви на землі, розвязане буде на Небі”. Матвія 18. 18.

Контрольні питання:

1. Що є сповідь?
2. Як маємо сповідатися?
3. Хто установив Таїнство Сповіді?
4. Як часто треба сповідатися?
5. Які гріхи треба розповісти на Сповіді?
6. Відколи сповідаються діти?

I.

Заповніть речення оцими словами:

ожила   дух   Яір   вмирала   дванацятъ

1. Прийшов до Ісуса чоловік на ім'я ..... , що був старший у Святині.
2. В Яіра була донечка, одиначка, якій було ..... років, і вона .....
3. Сказав Ісус: Дівчатко, уставай! І вернувся її ..... , — і в тій хвилі вона .....

II.

Напишіть назви Святої Тайни, в якій ми отримуємо:

1. Дари Святого Духа на зміцнення духовного життя .....
2. Розгрішення гріхів невидимо від Самого Господа, а видимо від Священика .....
3. Народження для духовного й святого життя, та відпущення всіх наших гріхів .....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Сотник благає Ісуса уздоровити його слугу.

НАУКА 28.

УЗДОРОВЛЕННЯ СОТНИКОВОГО СЛУГИ.

Матвія 8. 5-13.

А коли Ісус був у Капернаумі, то до Нього прийшов сотник та й почав благати: „Господи, мій слуга лежить у дома спаралізований, і тяжко він мучиться!” Відказав Ісус: „Я прийду й уздоровлю його”.

Сотник відповів: „Недостойний я, Господи, щоб зайшов Ти під стріху мою. Та промов тільки слово, — і видужає мій слуга. Бо я — людина підвладна, й вояків під собою я маю, й одному кожу: піди — то йде він, а тому: прийди — і приходить, або наймитові своєму: зроби те — і він зробить”.

Коли Ісус почув таке, здивувався і сказав до всіх: „Поправді кажу вам: навіть серед Ізраїля Я не знайшов був такої великої віри!” Тоді сказав до сотника: „Іди, й як повірив ти був, нехай тобі й станеться!” І тієї ж години одужав слуга його.

З Святого Писання: „Бог мій Помічник”.
Псалом 54. 5.

Контрольні питання:

1. Хто прийшов до Ісуса, як Він бував в Капернаумі?
2. Чого він просив в Ісуса?
3. Що відповів Ісус сотникові зразу?
4. Чи сотник погодився на це?
5. Як уздоровив Ісус сотникового слугу?

ПРИЧАСТЯ.

Причастя є Свята Тайна. У Причасті ми під видом хліба й вина приймаємо правдиве Тіло й правдиву Кров Господа нашого Ісуса Христа на відпущення гріхів та на життя вічне. Через Причастя ми поєднуємось з Христом, — на спасіння.

Причастя установив Сам Ісус Христос у великий четвер, на останній Тайній Вечері з Учнями перед Своїм Розпяттям.

Причастя доконується тільки під час Святої Літургії. Перед тим, поки ми маємо прийняти Святе Причастя, ми повинні щиро покаятися у своїх гріхах у Тайні Сповіді. Дорослі постять від Сповіді до Причастя.

Причастя служить нам на спасіння, цебто на сцілення душі й тіла та життя вічне.

Причастя приймаємо стоячи перед Священиком.

З Святого Писання: „Хто Тіло Мое споживає та Кров Мою п'є, той у Мені пробуває, а Я в ньому”.

Івана 6. 56.

Контрольні питання:

1. Що то є Причастя?
2. Що приймаємо ми під час Причастя?
3. Хто установив Святе Причастя? Коли?
4. Що треба зробити перед прийняттям Причастя?
5. Що приносить нам Причастя?
6. З Ким ми поєднуємось у Причасті?
7. Як ми причащаємось, -- стоячи чи навкілішках (клячучи)?
8. Яке Таїнство приймаємо перед Причастям?
9. Чи можна іти по Сповіді перед Причастям?

I.

Заповніть речення оцими словами:

слово   слуга   віри   сотник   Ізраїля

1. Одного разу прийшов до Ісуса ..... , який благав Його уздоровити спаралізованого слугу його.
2. Сказав сотник до Ісуса: „Промов тільки ..... — і видужає мій ..... ”
3. Сказав Ісус: „Навіть серед ..... Я не знайшов був такої ..... ”

II.

Напишіть відповідь на оці питання:

1. Хто установив Святу Тайну Причастя? .....
2. Хто був на Останній Тайній Вечері? .....
3. Котрого дня в тижні відбулася Тайна Вечеря? .....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Сіяч сіє зерно своє.

ПРИТЧА ПРО СІЯЧА.

Матвія 13. 3-21. Луки 8. 5-15.

Одного разу Ісус Христос сказав таку притчу:

Ось вийшов сіяч, щоб посіяти зерно своє. А коли сіяв, одно зерно впало при дорозі, і його стоптали люди, а птахи видзюбали його. Інше зерно впало на камінь. Воно зійшло, але коли сонце пригріло, то всохло, бо не мало вогкости. Інше зерно впало між тернину. Воно зійшло й почало рости, але тернина поглушила його. Ще інше зерно впало на добру землю. Воно виросло, і дало овоч у сотеро.

Сказавши цю притчу, Ісус промовив: „Хто має уха слухати, нехай слухає!” А Учні питали Його: „Що значить притча, яку Ти нам сказав?” Ісус пояснив так:

Зерно — це слово Боже. Зерно, що впало край дороги, це ті люди, які слухають слово Боже, але після забувають за нього, підпадають спокусі й грішать. Те зерно, що впало на камінь, це люди, які з радістю приймають слово Боже, але пам'ятують за нього тільки до якогось часу, а там забувають, і знов живуть грішно. Зерно, яке впало між тернину, це люди, які хоч вислухали слово Боже, то багацтво та розкішне життя заглушують його, і воно не дає плоду. Що ж до зерна, яке впало на

добру землю, то це ті люди, які, вислухавши слово Боже, хоронять його в серцю своєму, і творять добрі діла.

З Святого Писання: „Блаженні ті, що слухають Божого слова його бережуть”. Лука 11. 28.

Контрольні питання:

1. Що означає зерно в притчі про сіяча?
2. Де падало зерно, коли сіяч вийшов сіяти?
3. Скільки різних ґрунтів було?
4. Котрий ґрунт видав пайкраще жниво?
5. А як ми повинні слухати Слово Боже в Церкві?

СВЯЩЕНСТВО.

Священство є Свята Тайна. У цій Тайні покликані до слу́ження в Церкві через Єпископське рукоположення отримують Благодать Святого Духа для відправи Богослужень і Святих Тайн. Ними є Єпископи, Священики й Диякони.

Священство установив Сам Господь наш Ісус Христос, коли Він, під час Свого Життя на землі, вибрав і приготовив до служення в Церкві дванадцять Учнів-Апостолів. Апостоли потім поставили своїх наступників, щоб вони продовжували їх працю, — це були Єпископи. А Єпископи настановили Священиків та Дияконів.

Єпископів висвячують два чи більше Єпископи, а Священиків та Дияконів висвячує один Єпископ.

З Святоого Писання: „Ідіть, і навчайте всі народи, хрестячи їх у ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа”.
Матвія 28. 19.

Контрольні питання:

1. Що є Священство?
2. Що отримують в Священстві ті, хто приймає його?
3. Які є ступні Священства?
4. Як установив Священство Ісус Христос?
5. Хто висвячує Єпископа?
6. Хто висвячує Священиків та Дияконів?

I.

Заповніть речення оцими словами:

слово   зерно   люди   добру   серцю

1. Вийшов сіяч, щоб посіяти ..... своє.
2. Зерно — це ..... Боже.
3. Зерно, яке впало на ..... землю, то це ті ....., які вислухавши слово Боже, хоронять його в ..... своєму.

II.

Напишіть назву трьох ступнів Священства:

1. ....
  2. ....
  3. ....
-

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іаріона.
Замовлення посилайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Слуги спалюють кукіль в жниво.

НАУКА 30.

ПРИТЧА ПРО КУКІЛЬ.

Матвія 13. 24-30. 36-43.

Іншого разу Ісус сказав таку притчу:

Царство Небесне подібне до чоловіка, що посів добро на своїм полі. Але коли люди спали, прийшов ворог його, насіяв куколю поміж пшеницею, та й пішов.

Як збіжжя виросло і висипалось колосся, то показався й кукіль. І прийшли слуги до господаря та сказали: „Пане, чи ж не добре насіння ти сіяв на полі своїм? Звідки ж узявшся кукіль?” — А він відказав: „Це зробив чоловік ворог”. А слуги сказали йому: „Чи не хочеш, щоб ми пішли і випололи його?” Сказав господар: „Ні, бо виполюючи кукіль, можете й пшеницю разом з ним вирвати. Нехай ростуть обое аж до жнив, а в жнива накажу я женцям: Зберіть вперед кукіль та повяжіть у снопки, щоб спалити їх; а пшеницю зложіть до клуні моєї”.

Ісус пояснив цю притчу Учням так: Сівач доброго зерна — це Син Людський, а нива — це світ. Добре зерно — це сини Царства, а кукіль — це сини лукавого. А ворог, що його насіяв — то диявол. Жнийво — це кінець віку, а женці Ангели. Як, отже, збирається кукіль і огнем палиться, так буде при кінці світу з грішниками. А праведні будуть сіяти, як сонце, у Царстві Отця свого.

З Святого Писання: „Хто має уші, нехай слухає”. Матвія 13. 43.

Контрольні питання:

1. Яке насіння насіяв господар?
2. Що сталося вночі, як люди спали?
3. Хто насіяв кукілю?
4. Що сказав господар слугам робити з кукілю?
5. Яка буде кара грішникам при кінці світу?

ВІНЧАННЯ (ШЛЮБ).

Вінчання є Свята Тайна. Ті, що вінчаються, отримують Божу Благодать для спільногого подружжого життя й чеснотного виховання дітей. У цій Тайні чоловік і жінка єднають себе жити разом на ціле життя. Разом з дітьми батько й мати творять початкову церкву, — церкву домову, щоб підготуватися до Святої Церкви.

Вінчання установив Сам Господь Бог, коли створив першу жону Єву, щоб вона була подругою для Адама.

Свята Церква вимагає від тих, хто вінчається, взаємної любові й вірності аж до смерті. Вони мають великий обовязок виховувати дітей у Православній Вірі та в чеснотнім житті.

З Святого Писання: „І сказав Господь Бог: Не добре бути чоловікові одному, — сотворімо йому помічника, відповідного йому!” Буття 2. 18.

Контрольні питання:

1. Що є Вінчання?
2. Хто установив Вінчання?
3. Що вимагає Церква від тих, хто вінчається?
4. Яку Благодать одержують повінчані?
5. Що таке домова церква?

I.

Заповніть речення оцими словами:

перше   кукіль   спалити   ворог   вирвати

1. Як люди спали, прийшов ..... і насіяв куколю поміж пшеницю.
2. „Ні, бо виполюючи ....., можете й пшеницю з ним ....."
3. „Зберіть ..... кукіль та повяжіть у снопки, щоб ..... їх”.

II.

Заповніть оце речення:

У Святій Тайні Вінчання ..... і ..... єднають себе жити разом на ..... життя.

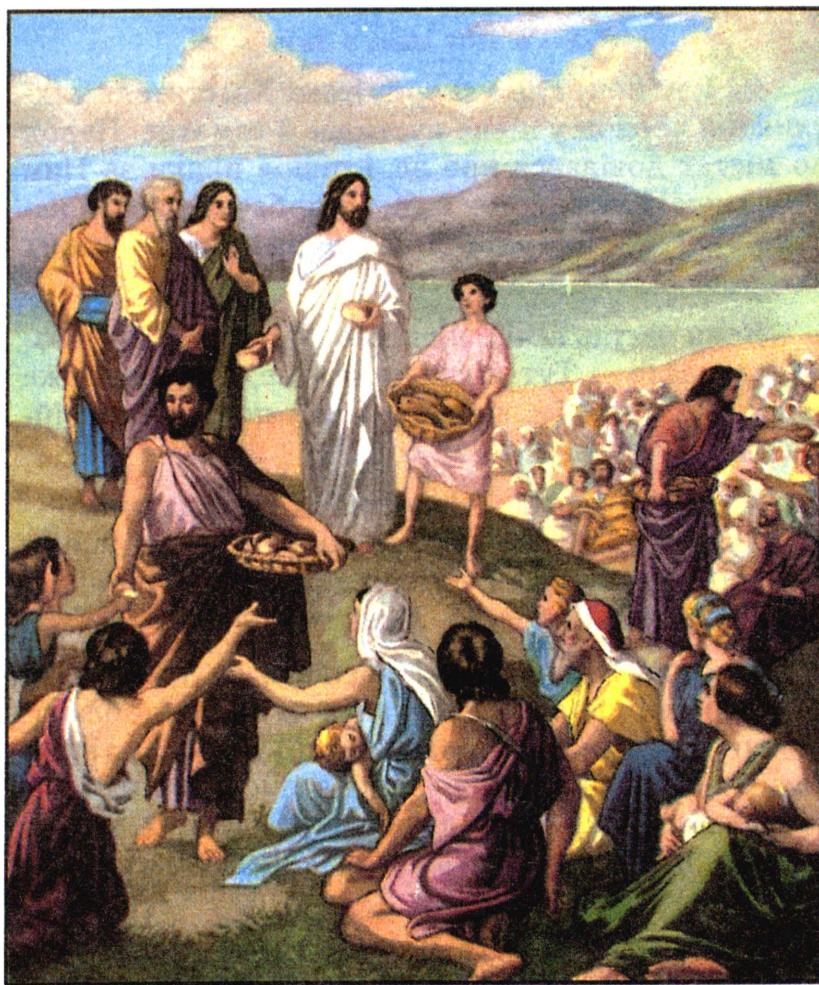

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посыдаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Чудесне помноження хліба.

ЧУДЕСНЕ ПОМНОЖЕННЯ ХЛІБА

Лука 9. 11-17. Марко 6. 34-46.

Як Ісус почув про смерть Івана Хрестителя, відплив Він човном у місце пустинне й самотнє. Народ по містах довідався про це, і пішов пішки за Ним у пустиню. І як вийшов Ісус, то побачив багато народа, — і змилосердився над ними, і їхніх слабих уздоровляв.

Коли настав вечір, підійшли Його Учні до Нього й сказали: „Тут місце пустинне, і година вже пізня; відпусти Ти нарід, — хай по селах розійдуться й куплять поживи собі!”

А Ісус їм сказав: „Непотрібно відходити їм, — нагодуйте їх ви!” Вони ж кажуть Йому: „Не маємо тут більше, — тільки пятеро хліба й дві рибі”. А Він відказав: „Принесіть Мені їх сюди”.

І сказав Він нарідові посідати на траві, узяв п'ять хлібів і дві рибі, споглянув на Небо, поблагословив їх, і, ламаючи, подавав хліб Учням, а ті людям. — І їли вони всі — понайдалися, а потім набирали ще окрушин дванадцять повних кошів. А тих, що їли, було п'ять тисяч, крім жінок і дітей.

З Святого Писання: „Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні”. Матвія 6. 11.

Контрольні питання:

1. Що казали ученики Ісусові зробити з народом?
2. Скільки поживи мали люди між собою і лку?
3. Що зробив Ісус з тими хлібами і рибою?
4. Скільки поживи лишилося, коли всі попаїдалися?
5. Скільки було там людей?

ОЛИВОПОМАЗАННЯ.

Оливопомазання є Свята Тайна. Вона доконується над тяжко хворими, щоб приклікати Божу Благодать для уздоровлення їх від немочі тілесної й духовної.

Цю тайну установив Сам Ісус Христос. Він сказав Учням Своїм намащувати хворих на їх виздоровлення. Ця Тайна доконується ще від часів Ісуза Христа.

Цю Тайну можна повторювати більше, як один раз, над хворим. Звичайно оливопомазують сім Священиків або й менше.

З Святого Писання: „Оливою хворих багато намащували й уздоровляли”. Марко 6. 13.

Контрольні питання:

1. Що є Оливопомазання?
2. Над ким доконується ця Тайна?
3. Що приносить ця Тайна?
4. Хто установив цю Тайну?
5. Відколи доконується Тайна Оливопомазання?
6. Скільки Священиків оливопомазують?

I.

Заповніть речення оцими словами:

пішки хліб п'ять пустині людям

1. Народ по містах довідався, що Ісус у ..... , і
пішов ..... за Ним.
2. Ісус сказав народові посидати на траві, ламаючи .....
подавав Учням, а ті .....
3. Тих, що їли, було ..... тисяч, крім жінок і дітей.

II.

**Напишіть назву Святої Тайни, в якій ми одержуємо
Божу Благодать для:**

1. Уздоровлення від немочі тілесної .....
й духовної .....
2. Відправи Богослужень і Святих .....
Тайн.
3. Спільногого подружого життя та .....
виховання дітей.
4. Відпущення гріхів і життя вічне .....
через прийняття правдивого Тіла
і правдивої Крові Ісуса Христа
під видом хліба й вина. ....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.
Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ісус благословляє дітей.

НАУКА 32.

ІСУС БЛАГОСЛОВЛЯЄ ДІТЕЙ.

Марко 10. 13-16.

Одного разу підійшли до Ісуса Його Учні, і спитали: „Хто найбільший у Царстві Небеснім?” Він покликав дитину й поставив її посеред них, та й сказав: „Поправді кажу вам: коли не навернетесь, і не станете, як ті діти, — не ввійдете в Царство Небесне! Отже, хто впокориться, як дитя оце, той найбільший у Царстві Небеснім”.

Іншого разу матері приносили своїх дітей до Нього, щоб Він поблагословив їх, але Учні не хотіли припустити їх до Ісуса, і казали, що Ісус змучений. Коли побачив це Ісус, то відказав: „Пустіть дітей приходити до Мене, і не бороніть їм, — бо таких Царство Боже! Поправді кажу вам: Хто Божого Царства не прйиме, немов те дитя, то у нього не ввійде”.

І Він всіх дітей пригорнув до Себе і поблагословив їх, поклавши на них руки. Ісус мав велику любов до них.

З Святого Писання: „Пустіть дітей приходити до Мене”. Марка 10. 14.

Контрольні питання:

1. Що робили Ісусові Учні, коли бачили, що матері приносять дітей до Його?
2. Що сказав до Учнів Ісус?
3. Що Він робив?
4. Хто вийде в Царство Боже?
5. Відкому діти починають сповідуватися?
6. Відкому діти причащаються?

ЛЮБОВ.

Господь Бог є нашим Отцем Небесним. Він нас сотворив. Він нами опікується і нас любить, як рідний Отець. Свою велику любов до нас Бог виявив тим, що для нашого спасіння віддав навіть Сина Свого Єдинородного, Ісуса Христа, на хресні муки і смерть для спасіння всього лідства.

За цю безмежну любов Божу для нас ми повинні відплачуватись найбільшою своєю любовію до Бога та близнього. А біжній — це кожна людина.

Коли одного разу приступив до Ісуса один чоловік, і запитав, яка найбільша Заповідь, то Він відказав так: „Люби Господа Бога свого всім серцем своїм, і всією душою своєю, і всім своїм розумом. Це найбільша й найперша заповідь. А друга подібна до неї: Люби свого близнього як самого себе”.

Любити близнього — то значить послужити кожному, хто того потребує. Любити Бога — то значить виконувати всі Його заповіді.

З Святого Писання: „Якщо ви Мене любите, — Мої заповіді зберігайте”. Іван 14. 15.

Контрольні питання:

1. Як виявив до нас свою любов Господь Бог?
2. Чому повинні ми любити Бога і ближнього свого?
3. Хто є наш ближній?
4. Що говорять нам дві головні заповіді?
5. Що значить любити Бога?
6. Що значить любити ближнього?

I.

Заповніть речення оцими словами:

Себе Ісус діти Мене Боже

1. „Коли не навернетесь, і не станете, як ті ..... — не ввійдете в Царство Небесне!”
2. „Пустіть дітей приходити до ....., і не бороніть їм, бо таких Царство .....”.
3. ..... усіх дітей пригорнув до ..... і поблагословив їх.

II.

Напишіть першу й другу головну Заповідь Божу:

1. ....

.....

.....

2. ....

.....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.
Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

Кляса I.

Наука 33.

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ісус — Добрій Пастир.

ДОБРИЙ ПАСТИР.

Івана 10. 1-16. Матвій 18. 11-14.

Пáстир є чоловíк, що пасе та опíкується вíвцями. Добрий пастир любить своїх овець і завжди ласкавий до них. Він знаходить для них поживу та воду. Він хоронить їх, щоб на них не напав вовк або медвідь, і не поїв їх.

Ісус нераз бачив, як добрі пастирі пильнують своїх овець, і порівнював Своє дбання над нами до них. Він сказав: „Я — Пáстир добрий!” Це значить, що Ісус є добрим Пастирем над нами, а ми є Його вівці.

Як говорив Ісус про доброго пастиря, то сказав: „А як він вижене всі свої вівці, він іде перед ними, і вівці слідом за ним йдуть, бо знають вони його голос”.

І одного разу сказав Він таку притчу: „Як вам здається: коли має який чоловíк сто овець, а одна з них заблудить, то чи він не покине девятдесятьох і девятьох у горах, і не піде шукати заблудлої? І коли вдастся її відшукати, — поправді кажу вам, — що радіє за неї більше, аніж за девятдесятьох і девятьох незаблудлих”.

Таким Пастирем Добрим був і є для нас Ісус. Він сказав: „Я — Пастир Добрий. Пастир добрий кладе свою душу за вівці”. Направду, Він віддав Своє життя задля нас.

У нашому церковному житті ми звemo Священників Пасторями, бо вони нас навчають духового чеснотного життя, і провадять Громаду, як Пасторі.

З Святого Писання: „Син бо Людський прийшов спасати загублене”. Матвія 18. 11.

Контрольні питання:

1. Хто веде овець на образці?
2. Хто є нашим Пасторем?
3. Що зробив для нас наш Пастор?
4. Чому Священика звemo Пасторем?

ДЕСЯТЬ БОЖИХ ЗАПОВІДЕЙ.

Щоб ми знали, як Бога і близнього треба любити, Бог дав нам свої Заповіді, які називаються: Десять Божих Заповідей.

Перші чотири Заповіді наказують нам про наші обовязки до Бога. Вони є такі:

1. Я Господь Бог твій; нехай не буде тобі інших богів, окрім Мене!
2. Не роби собі ідола, або чогось подібного до того, що на Небі вгорі, і що на землі долі, і що в водах під землею, — і не вклоняйся їм, і не служи їм!
3. Не згадуй Імені Господа Бога твого надремно!
4. Памятай день Святий святкувати!

З Святого Писання: „Бог є любов!”
1. Івана 4. 8.

Контрольні питання:

1. Що дав нам Бог, щоб знати, як любити Його і свого ближнього?
2. Котрі Заповіді наказують нам про наші обовязки до Бога?
3. Про що наказує перша Заповідь?
4. Про що наказує друга Заповідь?
5. Про що наказує третя Заповідь?
6. Про що наказує четверта Заповідь?
7. Прокажіть ці Заповіді напам'ять!

I.

Заповніть речення оцими словами:

Пастир ласкавий любить життя нас

1. Добрій Пастир ..... своїх овець й ..... до них.
2. Сказав Ісус: „Я — ..... добрий!”
3. Пастир добрий кладе ..... власне за вівці, і направду Він дав життя задля .....

II.

Напишіть належне число оцих Заповідей Божих:

- ..... Не згадуй Імени Господа Бога твого надарéмно!
- ..... Памятай день Святий святкувати!
- ..... Я є Господь Бог твій; нехай не буде тобі інших богів, окрім Мене!

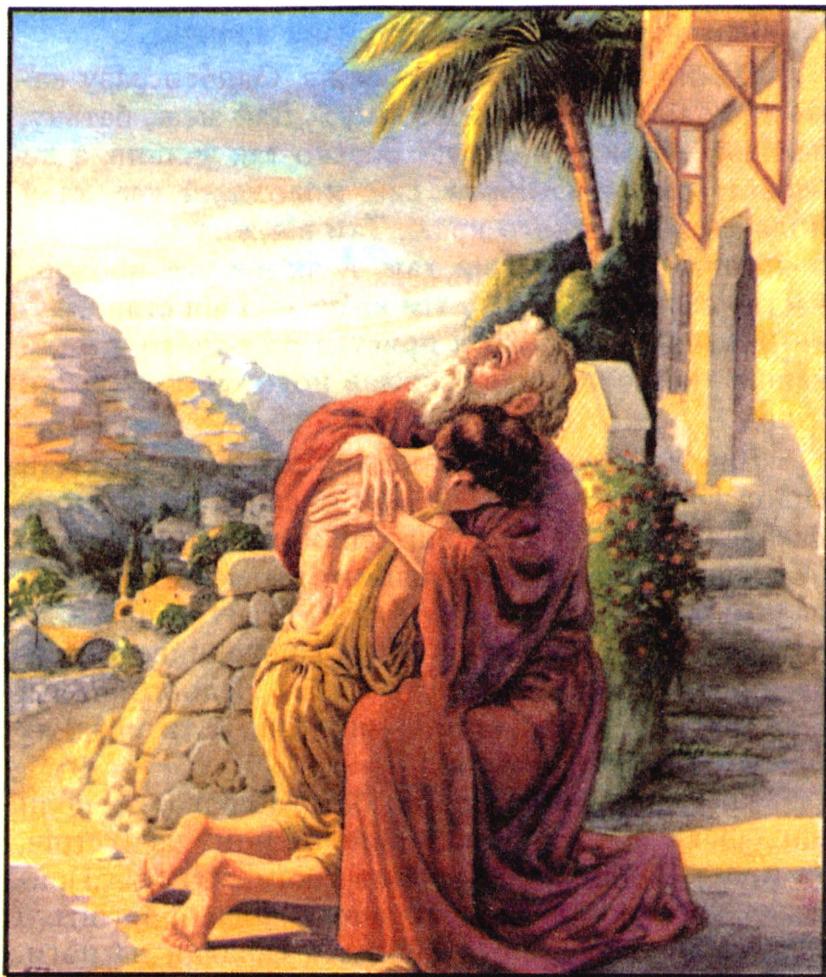

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилаюте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Батько прощає блудному синові.

ПРИТЧА ПРО БЛУДНОГО СИНА.

Луки 15. 11-32.

Іншим разом сказав Ісус таку притчу:

Один чоловік мав двох синів. Одного разу каже молодший батькові своєму: „Дай мені, батьку, належну частину маєтку!” Батько так учинив, а по небагатьох днях зібрав син молодший усе, та й подавсь до далекого краю. Там він жив облудно й розстратив маєток свій там. А як він усе прожив, настав великий голод у тім краю, — і він став бідувати. І пішов він тоді, і пристав до одного з мешканців тієї землі, а той вислав його на поля пасти свині.

Він же, бувши голодний, хотів заспокійти голод свій стручками, що їли їх свині, та ніхто не давав їх йому. Тоді він спамятався й сказав: „Скільки в батька могó наймитів мають хліба аж наadmír, а я з голоду гину отут! Устану й підú я до батька свого та й скажу йому: Прогрішився я, отче, проти Неба та сúпроти тéбе. Недостойний я вже зватися сином твоїм, — прийми ж ти мене, як одного з своїх наймитів!”

І вставши, він пішов до батька свого. А коли він далéко ще був, батько вийшов йому на зустріч, та простив йому все, і сказав своїм слугам: „Принесіть негайно одежду найкращу й його зодягніть, і персня подайте на руку йому, а сандáли на ноги.

Приведіть теля відгодоване та заколіть, — будем істи й радіти, бо цей син мій був мертвий — й ожив, був пропав — і знайшовся!"

Так і Бог милосердний прощає всім тим, хто щиро кається за гріхи свої і навертається на дорогоу праведності.

З Святого Писання: „Радість буває перед Божими Ангелами за одного грішника, що кається він".
Луки 15. 10.

Контрольні питання:

1. Що просив від батька молодший син?
2. Що зробив молодший син із своєю частиною майна?
3. Що зробив він, коли нестало грошей?
4. Чи він покаявся за свої гріхи?
5. Що сталося, як ліц повернув до дому?
6. Що значить — Бог Милосердий?

ДЕСЯТЬ ЗАПОВІДЕЙ БОЖИХ.

Друга частина Заповідей, тобто останніх шість Заповідей Божих говорять про наші обовязки до свого близьнього. Вони такі:

5. Шануй батька свого і матір свою, щоб добре було тобі, і щоб довго жив ти на землі!
6. Не вбивай!
7. Не чини перелюбства!
8. Не крадь!
9. Не будь свідком неправдивим до близьнього свого!
10. Не жадай нічого того, що є близьнього твоого!

З Святого Писання: „Як Я вас полюбив, так любіть один одного!” Івана 13. 34.

Контрольні питання:

1. Котрі Заповіді наказують про наші обовязки до ближнього?
2. Про що говорить кожна із них?
3. Про що наказують перші чотири Заповіді?
4. На які дві частині діляться Заповіді Божі?
5. Прокажіть ці Заповіді напам'ять.

I.

Заповніть речення оцими словами:

краю голод простив батька прожив добра

1. Зібрав молодший син ..... своїй подавсь до далекого .....
2. Як він все ....., настав великий ..... в тім краю.
3. Пішов він до ..... свого, а батько вийшов йому на зустріч, та ..... йому все.

II.

Напишіть належне число оцих Заповідей Божих:

Не вбивай!

..... Не будь свідком неправдивим до ближнього свого!

Не крадь!

Шануй батька і матір свою ...

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.
Замовлення посилайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Самарянин помогает раненому.

МИЛОСЕРДНИЙ САМАРЯНИН.

Луки 10. 30-37.

На питання одного зако́нника: Хто є мій ближній? Ісус Христос розказав таку притчу:

Один чоловік ішов з Єрусалиму до Ерихону, і попався розбійникам, що обдерли його, і завдали йому рані та й утіклі, покинувши його ледве живого.

Проходив випадком тією дорогою Священик один, — побачив його, і проминув. Так само й левіт надійшов на те місце, поглянув — і теж проминув.

Проходив же там якийсь самарянін, та й натрапив на нього і, побачивши, змилосердився над ним. Він підійшов до нього, обвязав йому рані, наливши оліви й вина. Потому посадив його на свого осла і приставив його до гостинниці, та й клопотався ним.

Другого дня перед своїм виїздом, вийняв він два динари та й дав їх господареві і сказав: „Запікуйся ти ним, а як більше що витратиш, — заплачу тобі я, як вернуся!”

А самаряни ворогували з юдеями.

Сказавши цю притчу, Ісус звернувся до зако́нника і запитав його: „Котрий же з цих трьох — на

думку твою — був ближній тому, хто попався розбійникам?”

Законник відповів: „Той, хто вчинив милосердя над ним”. Ісус же сказав йому: „Іди, — і роби так і ти!”

З Святого Писання: „А ви один до одного будьте ласкаві”. Ефесян 4. 32.

Контрольні питання:

1. Що сталося одному подорожньому?
2. Що зробив перший, що проходив біля нього?
3. Що зробив другий чоловік?
4. Що зробив третій?
5. Котрий чоловіком хотіли б ви бути?
6. Котрий же бути бажанім раненому і тим саме?

Перша Заповідь Божа.

У цій Заповіді Бог обявив нам Сам Себе і наказав в Нього одногого вірити, Його одногого любити, та Йому одному служити. Є люди, що вірять в багатьох богів, або божків. Вони називаються поганями, а їх віра поганська.

Друга Заповідь Божа.

Ця Заповідь наказує людям, щоб не робили собі ідолів і не покланялися їм, та щоб не покланялися речам, які Бог створив, як самому Богові. Є поганські народи, які роблять собі ідолів, то є фігури з дерев, каміння, або іншого матеріялу і вірують в них та покланяються їм, як правдивому Богові. Інші покланяються сонцеві, деревам, звірятам, як Богові. Усе це Бог забороняє в цій Заповіді.

Коли ми вклоняємося Іконам (Образам), то ми вклоняємося не дереву, на якому намальована Ікона, а тільки тій особі, яка є намальована.

Контрольні питання:

1. Кого обявив Бог у першій Заповіді?
2. Чому Бог дав людям цю Заповідь?
3. Що наказує Бог людям у другій Заповіді?
4. Чому дав Бог нам другу Заповідь?
5. Яка ріжниця між ідолом і Іконою?

I.

Заповніть речення оцими словами:

утікли осла рані роби гостинниці

1. Один чоловік попався розбійникам, що обдерли його, завдали йому ..... та .....
2. Самарянин посадив його на свого ..... і приставив його до .....
3. Сказав Ісус: „Іди, — і ..... так і ти”.

II.

Дайте належне число із колонни II до колонни I.

Колонна I

1. Щоб любити Бога, ... близького і себе самого, ми мусимо ....
2. Слово „бліжній” значить ..... .
3. Свідчити неправдиво ..... значить ....

Колонна II

1. усі люди, які живуть на світі.
2. говорити неправду до або про близького.
3. додержувати Божі Заповіді.

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ісус уздоровляє сліпородженого.

УЗДОРОВЛЕННЯ СЛІПОРОДЖЕНОГО.

Івана 9. 1-41.

Одного разу, як була субота, Ісус був в Єрусалимі з своїми Учнями. Ідучи дорогою, вони стрінули чоловіка, що був сліпий з народження. Учні спитали Ісуса: „Учителю, хто згрішив: чи він сам, чи батькій його, що сліпий він родився?”

Ісус відповів їм: „Не згрішив ані він, ні батькій його, а щоб діла Божі явились на ньому”. Ісус тоді плюнув на землю і зробив з сlinи грязиво, і очі сліпому помазав ним, і сказав до нього: „Піди, умийся в ставку Сілоамськім!” Сліпий пішов і умився, як сказав йому Ісус, і став видючий.

Як про це почули фарисеї, почали кричати: „Не від Бога Оцей Чоловік, — бо суботи не держить!” Але люди казали: „Як же чуда такі може грішна людина чинити?” І тому, що сліпороджений звав Ісуса Пророком, вони із гніву прогнали його геть.

А коли Ісус почув про це, прийшов до нього і спитав: „Чи віруєш ти в Сина Божого?” А він спітав: „Хто ж то, Пане, такий, щоб я вірував в Нього?”

Ісус каже: „І ти бачив Його, і Той, що говорить з тобою — то Він”. А він відказав: „Я вірую, Господи!” І вклонився Йому. Тоді Ісус сказав: „Я прийшов у цей світ, щоб бачили темні!”

З Святого Писання: „Я Світло для світу”.
Іван 8. 12.

Контрольні питання:

1. Кого стрілючи одного разу Учні з Ісусом?
2. Як уздоровив його Ісус?
3. Хто не любив, що Ісус уздоровив у суботу?
4. Чи повірила співпороджений у Сина Божого?
5. Чи добре діла можна робити і в Свято?

Третя Заповідь Божа.

Бог наказує, щоб не зневажати Ім'я Його, а вимовляти його з найбільшою пошаною і в потребі. Ім'я Боже зневажають усі ті, хто клене, хто висловлюється про Бога та про Його діла зневажливо, чи то в злості, чи в жартах, в неправдивих присягах, та хто нарікає на Бога.

Четверта Заповідь Божа.

У цій Заповіді Бог наказує день Святий святкувати. Треба нам один день віддати на слухення Богові.

Від часу Св. Апостолів Церква Христова стала святкувати перший день тижня — неділю — на памятку Воскресіння Ісуса Христа та Зіслання Святого Духа на Апостолів у неділю.

Крім неділі, Церква має ще інші святкові дні на честь Бога, Божої Матері, св. Апостолів та Святих Церкви, які ми повинні святкувати.

У Свята не робимо біжучої буденної праці, але віддаємо себе на слухення Богові.

Контрольні питання:

1. Як мали б ми вимовляти Ім'я Боже?
2. Що наказує нам четверта Заповідь Божа?
3. Відколи святкує Церква Христова неділю?
4. Як треба проводити Святкові дні?

I.

Заповніть речення оцими словами:

бачили   плюнув   помазав   сліпий   народження

1. Ідучи дорогою, вони стрінули чоловіка, що був .....
2. Ісус ..... на землю, зробив з сlinи грязиво, і очі сліпому .....
3. „Я прийшов у цей світ, щоб ..... темні!”

II.

Напишіть відповідь на оці питання:

1. Котра Заповідь Божа наказує нам не робити собі ідолів?
.....
  2. Котра Заповідь Божа наказує день Святий святкувати?
.....
  3. Котра Заповідь Божа наказує не зневажати Ім'я Його?
.....
-
-

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

Printed in U.S.A.

Митник і фарисей моляться в Храмі.

ПРИТЧА ПРО МИТНИКА Й ФАРИСЕЯ.

Луки 18. 9-14.

Були люди, які вважали себе праведними, а інших мали за ніщо. Для таких людей Ісус розказав таку притчу:

Два чоловіки прийшли до храму помолитися, — один фарисей, а другий був митник. Фарисей став гордо серед церкви, і молився так: „Дякую Тобі, Боже, що я не такий, як інші люди: здирщики, неправедні, прелюбні, або як цей митник. Я поїду два рази на тиждень, даю десятину зо всього, що тільки надбаю!”

А митник здалека стояв та й очей навіть звести на Небо не смів, але бив себе в груди й казав: „Боже, будь милостивий до мене грішного!”

А тоді сказав Ісус: „Говорю вам, що цей повернувся до дому свого більш оправданий, а не той. Бо кожен, хто підноситься, — буде понижений, хто ж понижается, — той піднесьеться”.

Митник — це збірщик мита чи податку.

Фарисей — це юдейська секта, що пильнувала головно про зовнішнє виконання Мойсеєвого Закону.

З Святого Писання: „Гордість життєва, ... це не від Отця світу”. 1 Івана 2. 16.

Контрольні питання:

1. Хто прийшов до церкви молитися одного разу?
2. Як молився фарисей?
3. Як молився митинк?
4. Котрий був оправданий в своїй молитві?
5. Хто тоді такий — митинк?
6. Хто такий фарисей?

П'ята Заповідь Божа.

Ця Заповідь Божа наказує шанувати наших батьків, батька й матір. Найближчими людьми на світі є батько й мати. Вони нас на світ привели, учати нас і виховують, і стараються, щоб нам добре було на світі. За все це ми маємо бути вдячні їм, маємо любити їх, шанувати і слухати їх.

Шоста Заповідь Божа.

Ця Заповідь Божа наказує не вбивати. Життя ми отримали від Бога, отже тільки Бог може від нас його відбирати. Тому, хто навмисно відбирає життя другому, той дуже грішить перед Самим Богом.

Сьома Заповідь Божа.

Ця Заповідь Божа забороняє нечисті думки, слова, погляди і діла супроти жінки. Бог наказує нам заховувати своє серце чистим та невинним.

Контрольні питання:

1. Що наказує нам п'ята Заповідь Божа?
2. Чому повинні ми любити та шанувати своїх батьків?
3. Що наказує нам шоста Заповідь Божа?
4. Чому не можемо відбирати життя других?
5. Що наказує сьома Заповідь Божа?

I.

Заповніть речення оцими словами:

городо   *фарисей*   *Небо*   *здалека*   *митник*

1. Два чоловіки прийшли до церкви помолитися, — один ..... , а другий .....
2. Фарисей став ..... серед церкви і молився за себе.
3. Митник ..... стояв та й очей навіть звести на ..... не смів, але бив себе в груди.

II.

Поставте хрестики коло імен тих дітей, які шанують своїх батьків:

- ..... 1. Івась все хоче перше кінчiti своє заняття, і аж тодi робити те, чого батько просив.
- ..... 2. Євгенiя любить працювати з мамою в кухнi.
- ..... 3. Петрусь усе говорить з пошаною до свого батька.
- ..... 4. Ганнуся все нахмурюється, коли мама заставляє її до працi.
- ..... 5. Микола купив гарну квітку своїй мамi в День Матерi.

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
в благословення Високопреосвященнiшого Митрополита Іларiона.

Замовлення посилайте на таку адресу:

— *Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

147

Printed in U.S.A.

Слуга повертає таланти.

ПРИТЧА ПРО ТАЛАНТИ.

Матвія 25. 14-30.

Ісус Христос сказав ще таку притчу:

Один чоловік, відіїджаючи, покликав був слуги свої до себе, і передав їм добро свое. Одному дав він п'ять талантів, другому два, а третьому один, — кожному по силі його.

Той, що взяв був п'ять талантів, негайно пішов і орудував ними, — і набув він других п'ять талантів. Так само ж і той, що взяв два таланти. А той, що взяв був одного, пішов та й закопав його в землю, — і сковав срібло пана свого.

По довшому часі вернувся пан тих слуг, та й від них зажадав обрахунку. Прийшов той, що взяв п'ять талантів — приніс він іще п'ять. Сказав же до нього пан: „Добре, слуго добрий і вірний! Ти в малому був вірний, над великим поставлю тебе, — увійди ти до радощів пана свого!”

Так сказав пан і тому, що отримав був два таланти, бо й він придбав других два.

Прийшов же третій слуга перед пана свого і промовив: „Я знате, пане, що твердá ти людýна, — ти жнеш, де не сіяв, і збираєш, де не розсипав. І я побоявся, — пішов і таланта твого сковав в землю. Ото маєш своє!”

Відказав пан до нього: „Ти слуго лукавий і лінівий!” А слугам сказав відібрати від нього таланта, а самого вкинути до темряви за кару.

Талант — це приблизно 1300 доларів.

З Святого Писання „Пильнуйте, бо не знаєте ви, якого дня прийде Господь наш”. Матвія 24. 42.

Контрольні питання:

1. Як роздав пан добро своє?
2. Що зробив з талантами перший? Другий?
3. Що зробив третій?
4. Яку нагороду отримали перші два від пана свого?
5. Яку нагороду отримав той, що закопав свій талант?
6. Що значить — „закопати таланта свого”?
7. Скільки варто відмінити талант?

Восьма Заповідь Божа.

Ця Заповідь Божа забороняє красти. Крадіж, це тайне присвоювання собі речей, які до нас не належать, цебто — до яких ми не маємо права. Коли ми крадемо, то кривдимо своїх близьких тим, що відбираємо їхнє, відбираємо те, за що вони трудились.

Девята Заповідь Божа.

Ця Заповідь забороняє говорити неправду проти других, чи то на суді, чи то перед другими людьми. Проти цеї Заповіді грішать дуже ті, хто обмовляє других, вигадує неправди проти них, та говорить зло про своїх близьких.

Десята Заповідь Божа.

Восьма Заповідь Божа забороняє нам красти від близнього, а десята забороняє навіть їх пожадати, або хотіти. Вона забороняє нам бути заздрісним, або завидувати другому. Це тому, що це є злі думки, і вони ведуть нераз до злих вчинків.

Контрольні питання:

1. Що забороняє восьма заповідь Божа? Девята? Десята?
2. Чому нам заборонено красти?
3. Чому не повинні ми говорити неправду супроти ближнього?
4. До чого доводить інераз пожадання чужого?

I.

Заповніть речення оцими словами:

закопав добро лінівий таланта лукавий

1. Один чоловік покликав своїх слуг до себе, і передав їм своє .....
2. Той, хто взяв був одного ....., пішов та ..... його в землю.
3. Відказав пан до нього: „Ти слухо і .....!”

II.

Напишіть, котру Заповідь Божу переступають оці діти:

1. Євген сказав неправду про Михася.
.....
2. Маруся бачила, що Леся мала гарну книжечку, і не любила її за те, бо вона такої книжечки не мала.
.....
3. Антін часто бере мамині гроші, і про це її не каже.
.....

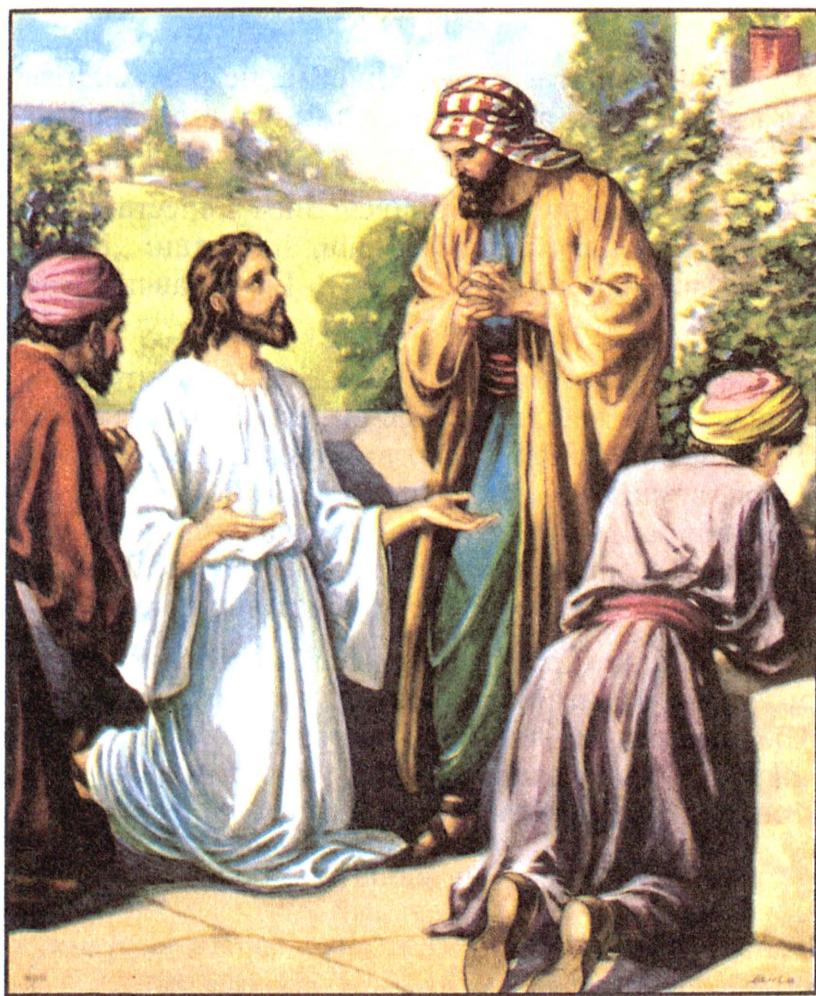

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

LITHOGRAPHED IN CANADA

Ісус навчає, як треба молитися.

ГОСПОДНЯ МОЛИТВА.

Матвія 6. 5-15.

Наш Спаситель, Ісус Христос, не раз молився, і в такий спосіб показав нам, що й ми повинні при кожній нагоді й потребі молитися.

Одного разу, як молився Він і перестав, приступив до Нього один із Учнів, і спітав: „Господи, навчи нас молитися, як і Іван навчив учнів своїх!”

Ісус же промовив до них: „Коли молитесь, говоріть: Отче наш, що на Небі! Нехай святиться Ім'я Твоє, нехай прийде Царство Твоє, нехай буде воля Твоя, як на Небі, так і на землі. Хліба нашого щоденного дай нам сьогодні. І прости нам провини наші, як і ми прощаємо винуватцям нашим. І не введи нас у спокусу, але визволь нас від лукавого!”

Тому, що Сам Господь Ісус Христос навчав цієї молитви, ми називаємо її Молитвою Господньою. Цю молитву повинні ми проказувати при кожній нагоді й при кожній потребі. Бог потребує молитов усіх нас, старших і молодших, та дітей.

Молитва — це наша розмова з Богом.

З Святого Писання: „Як молитесь, не будьте, як ті лицеміри”. Матвія 6. 5.

Контрольні питання:

1. Що спитав Ісуса одна Учень, коли Він перестав молитися?
2. Який приклад дав нам Ісус щодо молитви?
3. Як виглядається молитва, якої Ісус навчив?
4. Що таке молитва?

ЦЕРКОВНІ ЗАПОВІДІ.

Крім Заповідей Божих, є ще заповіді церковні. Церква їх установила для того, щоб краще пояснити своїм вірним їхні обовязки супроти Бога і близнього, і так заслужити собі вічне життя.

Церковні заповіді є такі:

1. Установлені Свята святкувати!
2. У неділі ѹ Свята Служби Божої слухати!
3. Установлені пости додержувати!
4. Кожного року бодай один раз, і то в часі Великого Посту, сповідатися ѹ причащатися!
5. Весілля ѹ забави з музицою в заказані Церквою часи не справляти!

Контрольні питання:

1. Ще які є заповіді, крім Десяти Божих Заповідей?
2. Для чого установила їх Церква?
3. Скільки є церковних заповідей?
4. Скажіть їх напам'ять.

I.

Заповніть речення оцими словами:

нагоді   *молився*   *Господньою*   *Небі*

1. Ісус Христос все ..... , і так показав нам,
що ми повинні молитися при кожній .....
2. Отче наш, що на ..... !
3. Молитва, якої Ісус Христос навчав, називається .....
..... молитвою.

II.

Напишіть число заповіді церковної, яка говорить нам:

Про пости	.....
Про Сповідь і Причастя	.....
Про Свята	.....
Про весілля і забави в заказаний час	.....
Про слухання Служб Божих	.....

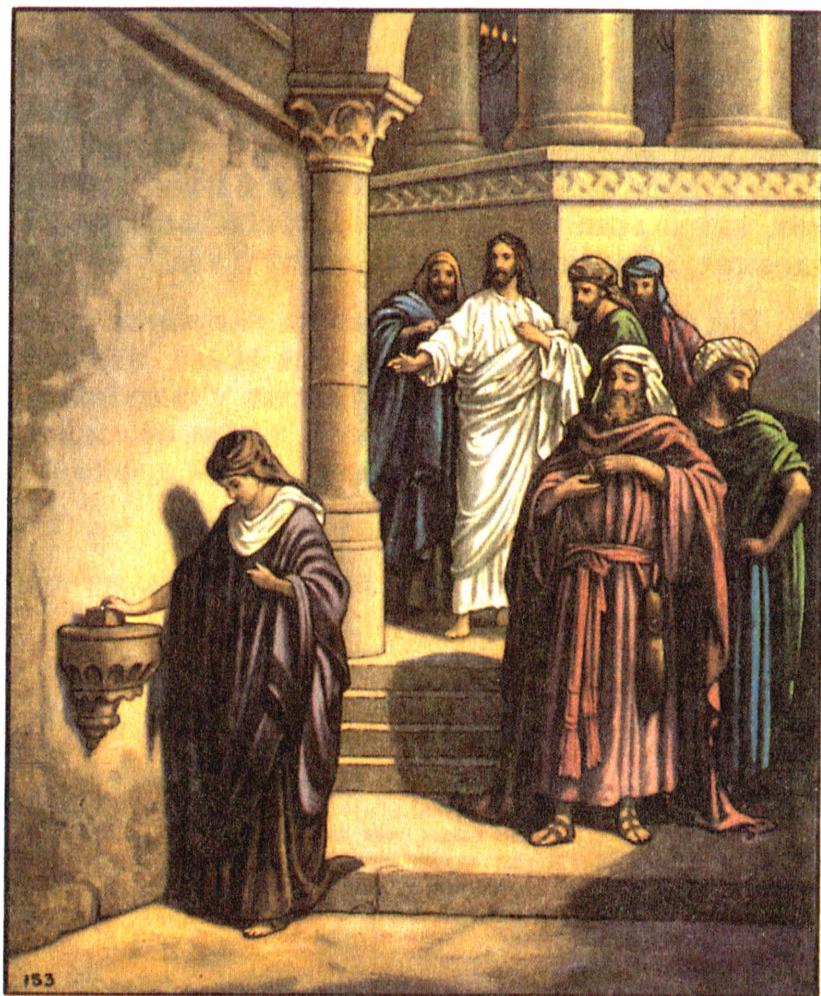

**Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іона.**

Замовлення посыайте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*

НЕДІЛЬНА ШКОЛА.

ВДОВИНА ЛЕПТА.

Марка 12. 41-44.

Одного разу Ісус Христос сів напроти скарбниці, що була у Святині, і бачив, як до неї кидали люди свої жертви. Він бачив, як багато людей кидали мідяки в скарбницю, і бачив багато заможних, які кидали багато. Але підійшла одна вбога вдовиця, і поклала дві лепті, цебто гріш.

Він покликав своїх Учнів та й промовив до них: „Поправді кажу вам, що ця вбога вдовиця поклала найбільше за всіх, хто клав у скарбницю. Бо всі кидали від достатку свого, а вона положила з убогости своєї все, що мала, — свій прожиток увесь”.

З Святого Писання: „Бог любить того, хто охоче дає”. 2 Коринтян 9. 7.

Контрольні питання:

1. Де сів Ісус одного разу в Святині?
2. Що Він там бачив?
3. Які жертви кидали люди до скарбниці?
4. Яку жертву кинула вбога вдовиця?
5. Чому жертва вдовиці така велика?
6. Як нам належить жертувати на свою церкву?

С О В І С Т Ъ.

Бог дав нам Свої Заповіді. Він також дав Церкві право давати нам свої заповіді, щоб ми, при помочі Божої Благодаті, їх заховували і так осягали вічне життя.

Отже, про те, що є добре, а що є зло, говорять нам Заповіді Божі і заповіді церковні. Але крім цього, ми пізнаємо, що є добре, а що зло силою нашої совісти (сумління).

Совість — це голос Божий, що відзывається в нашій душі, який каже нам, що добре, а що зло. Він каже нам, що можна робити, а чого не можна робити.

Коли ми робимо щось добре, то цей самий голос Божий, тобто совість наша, похваляє нас за це. Але, як робимо щось зло, то цей голос Божий докоряє нам за негідні вчинки.

Отже, нам треба завжди прислухуватися до голосу нашої совісті, який поведе нас правдивою християнською дорогою.

Контрольні питання:

1. Крім заповідей, що ще помагає нам пізнати добре і зло?
2. Що є совість?
3. Як помагає нам совість?
4. Чи ми повинні прислухуватися до нашої совісті?

I.

Заповніть речення оцими словами:

все лепті вдовиця жертви

1. Одного разу Ісус Христос бачив, як люди кидали свої ..... в церкві.
2. Одна вдовиця поклала дві ....., цебто гріш.
3. Ця ..... положила з убогости своєї ....., що мала.

II.

Складіть слова так, щоб було речення:

Божий в нашій голос совість що душі
відзывається це

.....
.....
.....

Видання Української Греко-Православної Церкви в Канаді
з благословення Високопреосвященнішого Митрополита Іларіона.

Замовлення посилаєте на таку адресу:

*Ukrainian Orthodox Church of Canada,
9 St. John's Avenue, Winnipeg, Manitoba R2W 1G8*